

2025 m. lapkritis PRAKTIKOS APŽVALGA

Teisėkūra	3
Užsieniečių teisinė padėtis	3
Prieglobstis	4
Pilietybė	6
Mokesčiai	7
Statybos	9
Valstybės tarnyba	10
Lobistinė veikla	13
Vietos savivalda	14
Asmens duomenų apsauga	15
Energetika	18
Finansų rinkų priežiūra	19
Lošimų priežiūra	21
Bausmių vykdymo sąlygos	21
Tarptautinės sankcijos	22
Politinė etika	24
Teisė kreiptis į teismą	25
Reikalavimo užtikrinimo priemonės	26
Bylinėjimosi išlaidos	27
Proceso atnaujinimas	28

Šioje apžvalgoje vartojamos **santrumpos**:

AB	akcinė bendrovė
ABTĮ	Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas
BDAR	2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)
BVK	Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas
Chartija	Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija
CK	Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
ES	Europos Sąjunga
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
EŽTT	Europos Žmogaus Teisių Teismas
Konvencija	Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
MD	Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
PVM	pridėtinės vertės mokestis
SĮ	savivaldybės įmonė
UAB	uždaroji akcinė bendrovė
UTPĮ	Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“
VAĮ	Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas
VĮ	valstybės įmonė

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi (nuo 2019 m. vasario 1 d. galiojanti redakcija).

Teisėkūra

Dėl savivaldybės tarybos teisės reglamentuoti tarybos narių atlyginimų mokėjimų tvarką apimties

Byloje nagrinėtas klausimas dėl Ignalinos rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau – Reglamentas) 168 punkto nuostatos atitikties Vietos savivaldos įstatymo ir Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatomis.

Vyriausybės atstovui kilo abejonė dėl Reglamento 168 punkto nuostatos: „Nedalyvavimo Tarybos posėdyje, taip pat nedalyvavimo komiteto ar Kolegijos, ar nuolatinių komisijų posėdyje svarbiomis pateisinamomis priežastimis laikomas tarybos nario laikinasis nedarbingumas, komandiruotė ir artimųjų giminaičių mirtis. Tarybos narys, negalėsiantis ar negalėjęs dalyvauti Tarybos, komiteto, nuolatinės komisijos ar Kolegijos posėdyje, esant galimybei, apie nedalyvavimą praneša tarybos sekretoriui ir pateikia nedalyvavimą pateisinantį dokumentą, jo nepateikus – laikoma, kad posėdis praleistas be svarbios priežasties“. Vyriausybės atstovas teigė, jog Reglamento 168 punkto tikslas yra nustatyti atvejus, kai, tarybos nariui praleidus atitinkamą posėdį, jo atlyginimas toliau yra mokamas (nėra mažinamas), tačiau tarybai nėra suteikta teisė Reglamento nuostatose įtvirtinti kitokios tarybos narių atlyginimo mokėjimo tvarkos nei nustato Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 2 dalis.

LVAT pažymėjo, jog savivaldybių tarybų nariai nėra valstybės tarnautojai ar darbuotojai, jie pagal Konstituciją yra politikai, nes „valstybės tarnybos“ sąvoka neapima savivaldybių tarybų, t. y. vietos valdžios institucijų, narių, o savivaldybių tarybų narių, kaip politikų, statuso nustatymo santykiams reguliuoti yra skirta viešoji, o ne privatinė teisė. Ginčui aktualios redakcijos Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 2 dalies nuostatos laikytinos imperatyviomis, jos yra viešosios teisės nuostatos, todėl buvo atmesti tarybos argumentai, jog galima nemažinti savivaldybių tarybų narių atlyginimo, nustatant kitokius negu įstatymuose nustatytus pagrindus, remiantis proporcingumo, efektyvumo, žmogaus teisių apsaugos principais. LVAT padarė išvadą, jog Reglamento 168 punkto nuostatos ginčyta apimtimi neatitiko aktualių Vietos savivaldos įstatymo 12 straipsnio 2 dalies nuostatų ir teisėtumo principo bei Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinto teisėkūros sistemiskumo principo.

2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-597-815/2025

Teismo proceso Nr. 3-65-3-00492-2023-9

Procesinio sprendimo kategorija 24.2

[Prieiga internete](#)

Užsieniečių teisinė padėtis

Dėl draudimo sulaikyti prieglobsčio prašytoją nurodant, kad siekiama išsiaiškinti prieglobsčio prašymo motyvus, kai taikoma valstybės, atsakingos už tokio prašymo nagrinėjimą, nustatymo procedūra ir pats prašymas nenagrinėjamas iš esmės

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo užsieniečiai.

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog aptariamoms bylos atveju egzistavo UTPĮ 113 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose nustatyti sulaikymo pagrindai, tačiau nėra duomenų, jog užsienietė galėtų kelti grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai, todėl yra pagrindas taikyti alternatyvią sulaikymui priemonę – apgyvendinimą laikino apgyvendinimo vietoje nustatant pareigą neišvykti iš laikino apgyvendinimo vietai priklausančios teritorijos be laikino apgyvendinimo vietos vadovo ar jo įgalioto asmens leidimo iki 2025 m. gruodžio 30 d., bet ne ilgiau kol bus priimtas galutinis sprendimas jos prieglobsčio byloje.

Byloje nustatyta, kad MD 2025 m. rugsėjo 3 d. sprendimu buvo nuspręsta priimti užsienietės prašymą suteikti prieglobstį ir taikyti procedūrą – nustatyti valstybę, atsakingą už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą. MD kreipėsi į Latvijos Respubliką su prašymu perimti užsienietę savo žinion, užsienietė atsisakė prašyti prieglobsčio Lietuvoje ir pageidavo būti perduota į Latvijos Respubliką bei buvo jai perduota. Šiomis aplinkybėmis LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog byloje siekiama ne iš esmės išnagrinėti prieglobsčio prašymą, o nustatyti valstybę, atsakingą už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą, bei perduoti užsienietę tai valstybei, todėl

pirmosios instancijos teismas nepagrįstai vadovavosi prieglobsčio prašytojo sulaikymo pagrindu, įtvirtintu UTPĮ 113 straipsnio 4 dalies 2 punkte¹.

LVAT taip pat konstatavo, jog šiuo atveju užsieniečiai taikytos alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo terminas, nustatytas Dublino reglamento² 28 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje, nėra pasibaigęs. Tačiau pirmosios instancijos teismo sprendimas dėl alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo termino turi būti pakeistas, nustatant alternatyvios sulaikymui priemonės taikymo terminą iki 2025 m. lapkričio 24 d.

2025 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2757-1047/2025

Teismo proceso Nr. 4-16-3-00520-2025-0

Procesinio sprendimo kategorija 8.5

[Prieiga internete](#)

Taip pat 2025 m. lapkričio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2805-1188/2025

Teismo proceso Nr. 4-16-3-00560-2025-4

Procesinio sprendimo kategorija 8.5

[Prieiga internete](#)

Dėl draudimo priimti sprendimą išsiųsti užsienietį, kol dar nėra suėjęs jam nustatytas savanoriško išvykimo iš Lietuvos terminas

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo dalies, kuria pareiškėjas išsiųstas į kilmės valstybę, jam uždrausta 6 mėnesius nuo išsiuntimo atvykti į Lietuvos Respubliką ir į Šengeno informacinę sistemą (toliau – SIS) įtrauktas perspėjimas dėl draudimo atvykti ir apsigyventi, pagrįstumo ir teisėtumo. Ginčo sprendimu nuspręsta: 1) nesuteikti pareiškėjui prieglobsčio; 2) įpareigoti savanoriškai išvykti į kilmės valstybę per 14 dienų nuo sprendimo įteikimo dienos; 3) jei pareiškėjas savanoriškai neišvyko nustatytu terminu, išsiųsti pareiškėją į kilmės valstybę, uždrausti jam 6 mėnesius nuo išsiuntimo atvykti į Lietuvos Respubliką ir į įtraukti dėl to perspėjimą į SIS.

Pirmosios instancijos teismas panaikino šią ginčyto sprendimo dalį, konstatavęs, kad atsakovas netinkamai įvertino pareiškėjo individualią situaciją, todėl pareiškėjui pritaikytos priemonės yra neproporcingos, neatitinka VAĮ reikalavimų.

LVAT konstatavo, jog šiuo atveju nebuvo pagrindo priimti sprendimo pareiškėją išsiųsti į kilmės valstybę. Byloje nustatyta, kad priėmus sprendimą nesuteikti pareiškėjui prieglobsčio, tuo pačiu sprendimu pareiškėjas buvo įpareigotas savanoriškai išvykti į kilmės valstybę per 14 dienų nuo sprendimo įteikimo dienos. Vadinas, ginčo sprendimo priėmimo metu dar nebuvo suėjęs nustatytas terminas pareiškėjui savanoriškai išvykti į kilmės valstybę, todėl nebuvo pagrindo spręsti, kad per nustatytą terminą pareiškėjas neįvykdė įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos, savanoriškai neišvyko iš Lietuvos Respublikos per sprendime grąžinti jį į užsienio valstybę nustatytą terminą.

LVAT atmetė MD apeliacinį skundą.

2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2735-629/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04221-2025-1

Procesinio sprendimo kategorija 8.6.3

[Prieiga internete](#)

Prieglobstis

¹ Prieglobsčio prašytojas gali būti sulaikytas tik šiais atvejais: <...> 2) siekiant išsiaiškinti motyvus, kuriais grindžiamas jo prašymas suteikti prieglobstį (kai informacija dėl motyvų negalėtų būti gauta prieglobsčio prašytojo nesulaikius), ir įvertinus šio straipsnio 5 dalies 1, 6–11 punktuose nurodytas aplinkybes, yra pagrindas manyti, kad užsienietis gali pasislėpti siekdamas išvengti grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos.

² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai.

Dėl teisėto gyvenimo Lietuvoje, kaip būtinosios sąlygos, taikyti Dublino reglamente³ įtvirtintą išimtį dėl prieglobsčio prašytojo sujungimo su išlaikomais asmenimis

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo nuspręsta perduoti pareiškėją Rumunijos Respublikai, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, kad atsakovas tinkamai įvertino pareiškėjo ir jo šeimos individualią situaciją ir pagrįstai, vadovaudamasis Dublino reglamento nuostatomis, nustatė ES valstybę – Rumunijos Respubliką, atsakingą už pareiškėjo tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas pateikė prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, kartu pateikė pasą bei galiojantį leidimą laikinai gyventi Rumunijoje, pareiškėjo pase taip pat buvo galiojanti Rumunijos D tipo viza. Pareiškėjas prašyme dėl tarptautinės apsaugos suteikimo, be kita ko, nurodė, kad buvo praradęs ryšį su žmona nuo 2022 metų, kurią sutiko pabėgėlių apgyvendinimo vietoje Rukloje. Pareiškėjo teigimu, jo šeima Lietuvoje gyvena beveik 4 metus, čia gimė jo dukra (3 m.), kuri pareiškėjo pirminės apklausos metu buvo ligoninėje, pareiškėjo žmona laukiasi.

Vadovaudamasis Dublino reglamento bei UTPĮ nuostatomis, taip pat ESTT išaiškinimais, LVAT konstatavo, jei prieglobsčio prašytojas turi galiojantį teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą, už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą yra atsakinga tą dokumentą išdavusi valstybė narė. Šiuo atveju pareiškėjo sutuoktinė ir jo mažametė dukra Lietuvoje yra neteisėtai, galiojančiu atsakovo sprendimu yra nuspręsta pareiškėjo sutuoktinę išsiųsti iš Lietuvos į kilmės valstybę. Šiuo aspektu LVAT pažymėjo, jog Dublino reglamento 16 straipsnio 1 dalyje⁴ numatyta išimtis dėl prieglobsčio prašytojų sujungimo taikoma tais atvejais, kai prašytojo vaikas, brolis ir (arba) sesuo arba tėvas ir (arba) motina teisėtai gyvena vienoje iš valstybių narių. Dublino reglamento 16 straipsnio 1 dalyje, be kitų sąlygų, yra kalbama apie prieglobsčio prašytojo ir teisėtai gyvenančių valstybėje narėse konkrečių šeimos narių (būtent jo vaiko, brolio ar sesers, tėvo ar motinos) priklausomybės ryšį. Pareiškėjui Dublino reglamento 16 straipsnis netaikytinas, kadangi pareiškėjo dukra Lietuvoje yra neteisėtai, o pareiškėjo sutuoktinės buvimo Lietuvoje teisinis pagrindas bei tai, kad jos išsiuntimo sprendimas nėra vykdomas, nėra teisiškai reikšmingos aplinkybės, suponuojančios priešingas išvadas aptariamam aspektu.

Byloje taip pat pažymėta, kad Dublino reglamento 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta diskrecinė išlyga nagrinėti pateiktą tarptautinės apsaugos prašymą net tada, kai valstybė narė pagal Dublino reglamente nustatytus kriterijus neatsako už tokį nagrinėjimą, yra neprivaloma. Todėl MD, gavęs pareiškėjo prašymą dėl prieglobsčio suteikimo, turi teisę, o ne pareigą pasinaudoti minėta diskrecine išlyga. Pareiškėjo nurodytos aplinkybės, kad jo sutuoktinė ir Lietuvoje gimęs mažametis vaikas beveik 4 metus yra Lietuvoje, jiems reikalinga medicininė priežiūra, kuri teikiama Lietuvoje, ir pan., savaime nepagrindžia, kad Lietuva turėtų nagrinėti jo prieglobsčio prašymą. Pareiškėjo nurodytos aplinkybės nepatvirtina, kad pareiškėją ir jo šeimą sieja glaudūs ryšiai su Lietuva. Be to, nėra pagrindo manyti, kad už pareiškėjo tarptautinės apsaugos prašymą atsakingoje valstybėje ES narėje nebus teikiamos pareiškėjui ir jo šeimai reikalingos asmens sveikatos priežiūros paslaugos ar kita pagalba ir taip nebus užtikrinti geriausi vaiko ir šeimos interesai.

LVAT atmetė pareiškėjo apeliacinį skundą.

2025 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2691-575/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04150-2025-2

Procesinio sprendimo kategorija 9.1

[Prieiga internete](#)

³ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai.

⁴ Kai dėl nėštumo, naujagimio, sunkios ligos, didelės negalios ar senyvo amžiaus prašytojas yra priklausomas nuo savo vaiko, brolio ir (arba) sesers arba tėvo ir (arba) motinos, teisėtai gyvenančių vienoje iš valstybių narių, pagalbos, arba kai prašytojo vaikas, brolis ir (arba) sesuo arba tėvas ir (arba) motina, teisėtai gyvenantys vienoje iš valstybių narių, yra priklausomi nuo prašytojo pagalbos, valstybės narės paprastai laiko kartu arba sujungia prašytoją su tuo vaiku, broliu ir (arba) seserimi ar tėvu ir (arba) motina, jeigu šeimos ryšiai egzistavo kilmės šalyje, jeigu vaikas, brolis ir (arba) sesuo arba tėvas ir (arba) motina arba prašytojas sugeba pasirūpinti priklausomu asmeniu ir jeigu atitinkami asmenys savo pageidavimą išreiškė raštu.

Dėl publikacijų internete (socialiniuose tinkluose), vertinant grėsmę asmeniui patirti persekiojimą kilmės valstybėje

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl MD sprendimo, kuriuo atsisakyta pareiškėjui suteikti prieglobstį ir papildomą apsaugą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, konstatavęs, jog pareiškėjas jau kelias dešimtis metų yra išvykęs iš kilmės valstybės, byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas būtų dalyvavęs prieš valdžią nukreiptuose mitinguose, už tam tikros etninės grupės teises agituojančiose protesto akcijose, jis negali būti laikomas tokio pobūdžio aktyvistu socialiniuose tinkluose ar kitoje medijoje, negalima vienareikšmiškai konstatuoti, kad yra vykdomas pareiškėjo baudžiamasis persekiojimas už tokią veiklą ir kad jo kilmės valstybės valdžia priskiria prieglobsčio prašytojui politines pažiūras ir identifikuoja prieglobsčio prašytoją kaip grėsmę valdančiajam režimui.

Įvertinusi atsakovo surinktą pareiškėjo kilmės valstybės informaciją, LVAT teisėjų kolegija darė išvadą, kad ši informacija patvirtina, jog pareiškėjo kilmės valstybėje yra persekiojami tam tikrai etninei mažumai priklausantys, tiek kilmės valstybėje, tiek už jos ribų gyvenantys asmenys, vykdomas jų baudžiamasis persekiojimas. Pareiškėjas taip pat nurodė, kad kilmės valstybėje jam pareikšti kaltinimai dėl tariamų ryšių su tam tikra politine partija, jam yra iškelta baudžiamoji byla. Pareiškėjas šiems teiginiams pagrįsti pateikė stendo su ieškomais asmenimis (įskaitant pareiškėją) nuotrauką ir Mediazona platformos duomenų bazės informaciją apie jo paiešką, tačiau atsakovo atliktas individualių pareiškėjo aplinkybių vertinimas nebuvo išsamus. Bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme pareiškėjas pateikė papildomus įrodymus: stendo su ieškomais asmenimis (įskaitant pareiškėją) vaizdo įrašą ir elektroniniu laišku 2025 m. rugpjūčio 12 d. gautą pranešimą apie paskelbtą pareiškėjo paiešką, tačiau pirmosios instancijos teismas šių įrodymų nevertino.

Dėl pareiškėjo argumentų, kad jis gali būti persekiojamas, nes yra aktyvus socialiniuose tinkluose, dalinasi informacija socialiniame tinkle „Facebook“, taip pat „Youtube“ kanale, LVAT atkreipė dėmesį, kad atsakovo surinkta pareiškėjo kilmės valstybės informacija patvirtina, jog pareiškėjo kilmės valstybės vyriausybė daro vis didesnę spaudimą nuomonių formuotojams, už tariamai nepadorų turinį buvo sulaikyti keli tinklaraštininkai ir socialinių tinklų vartotojai. Vadovaudamasi Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros parengtu Politinės nuomonės praktiniu vadovu (angl. *Practical Guide on Political Opinion*), LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog publikacijos internete gali turėti didelį žiūrovų potencialą, tačiau vien tai, kad potencialas egzistuoja, nereiškia, kad kiekviena publikacija internete turi didelę auditoriją ir kad j šią auditoriją patenka tikėtinas persekiojimo vykdytojas. Pačių publikacijų viešumas (matomumas) gali priklausyti nuo kelių veiksnių – peržiūrų, „patiktukų“, paspaudimų skaičiaus, autoriaus sekėjų skaičiaus, naudojamos žiniasklaidos priemonės rūšies ir jos poveikio svarbos. Pareiškėjo paskyra socialiniame tinkle „Facebook“ turi 4,3 tūkst. stebėtojų, 3 687 draugų, iš paskyros stebima 455 „Facebook“ vartotojų, taigi ji pasiekama pakankamai plačiai auditorijai. LVAT atkreipė dėmesį, kad ginčo sprendime nėra konkrečios kilmės valstybės informacijos, pagrindžiančios atsakovo išvadą dėl mažos tikimybės pareiškėjui patirti persekiojimą dėl jo veiklos socialiniuose tinkluose, atsižvelgiant į sekėjų skaičių (pvz., kad asmenys, turintys didelį sekėjų skaičių, paskelbę panašaus populiarumo lygio įrašus, nesusilaukia kilmės valstybės institucijų dėmesio, represijų). Atsakovas įvardijo kelis atvejus, kai asmenys sulaukė teisinės atsakomybės (įskaitant laisvės atėmimo bausmes) dėl panašaus ar net mažesnio populiarumo įrašų paskelbimo.

LVAT darė išvadą, kad atsakovas pakankamai išsamiai neatskleidė pareiškėjo nurodytų individualių aplinkybių ir tinkamai neįvertino pareiškėją apibūdinančių individualių savybių visumos (įskaitant jo viešai skelbiamas politines pažiūras, paiešką kilmės valstybėje), aktualios kilmės valstybės informacijos kontekste. Todėl LVAT tenkino pareiškėjo apeliacinį skundą – panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priėmė naują sprendimą, kuriuo panaikino ginčytą MD sprendimą ir įpareigojo atsakovą iš naujo išnagrinėti pareiškėjo prieglobsčio prašymą.

2025 m. lapkričio 12 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2638-463/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02830-2025-5

Procesinio sprendimo kategorija 9.2

[Prieiga internete](#)

Pilietybė

Dėl pareigos pagrįsti naujos informacijos egzistavimą, persvarstant anksčiau priimtus sprendimus, patvirtinančius teisę į Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimą

Byloje nagrinėtas ginčas, kilęs dėl sprendimo, kuriuo MD savo 1996 m. liepos 30 d. priimtą sprendimą (jame konstatuota, kad pareiškėja turi teisę į Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimą) pripažino netekusiu galios, o pareiškėjai išduotą Teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimo pažymėjimą – neteisėtai išduotu, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas tenkino pareiškėjos skundą – panaikino ginčytą sprendimą, konstatavęs, jog toks ilgas laiko tarpas negali būti laikomas protingu viešojo administravimo subjektui panaikinti savo paties priimtą sprendimą. Teismas taip pat konstatavo, kad pareiškėja, būdama lietuvių kilmės asmeniu, pagal 1991 metų Pilietybės įstatymo 17 straipsnį buvo laikoma asmeniu, neterminuotai išsaugojusiu teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę.

Įvertinęs byloje pateiktus duomenis, LVAT darė išvadą, kad MD, vertindamas aplinkybę, ar pareiškėjos tėvai ir seneliai iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo / galėjo turėti Lietuvos Respublikos pilietybę, nesurinko visos reikiamos informacijos, neindividualizavo pareiškėjos situacijos, todėl nepagrįstai sprendė, jog pareiškėjos tėvai ir seneliai iki 1940 m. birželio 15 d. neturėjo Lietuvos Respublikos pilietybės, bei padarė nepagrįstą išvadą, kad pareiškėja neturi teisės atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę pagal 2010 metų Pilietybės įstatymo 9 straipsnio nuostatas. Pirmosios instancijos teismas, nors ir kitais motyvais, pagrįstai vertino, kad pareiškėja turėjo teisę atkurti Lietuvos Respublikos pilietybę, todėl MD nepagrįstai konstatavo, jog yra pagrindas panaikinti 1996 m. liepos 30 d. sprendimą kaip neteisėtai išduotą, o šio sprendimo pagrindu išduotą pažymėjimą pripažinti neteisėtai išduotu.

LVAT taip pat pažymėjo, jog atsakovas, nors ir turėdamas teisinį pagrindą vertinti 1996 m. liepos 30 d. sprendimo ir jo pagrindu išduoto pažymėjimo teisėtumą, šiuo atveju neįrodė egzistuojant akivaizdžias sąlygas panaikinti anksčiau priimtus sprendimus, t. y. nenurodė, kokia nauja informacija atsakovui tapo žinoma, ir nepagrindė, kad tokia informacija nebuvo / neturėjo būti žinoma ginčo sprendimu panaikintų administracinių aktų priėmimo metu. Nuo 1996 m. liepos 30 d. iki ginčo sprendimo priėmimo neatsirado jokių naujų įrodymų ar reikšmingų aplinkybių, todėl iš esmės nebuvo pagrindo persvarstyti 1996 metais priimtą sprendimą. Atsakovas, priimdamas byloje ginčytą sprendimą ir panaikindamas beveik prieš 30 metų priimtus administracinius aktus, nesilaikė gero administravimo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų.

LVAT atmetė MD apeliacinį skundą.

2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2402-463/2025

Teismo proceso Nr. 3-65-3-00304-2025-3

Procesinio sprendimo kategorija 10.2

[Prieiga internete](#)

Mokesčiai

Dėl netiesioginio atstovo muitinėje pareigos sumokėti importo pridėtinės vertės mokesťj

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas mokestinis ginčas kilo dėl teritorinės muitinės sprendimo, kuriuo pareiškėjas, veikdamas kaip netiesioginis atstovas, pripažintas solidariu skolininku muitinei bei jam apskaičiuotos mokestinės prievolės muitinei – importo PVM ir su juo susijusios sumos. Toks sprendimas priimtas muitinei perskaičiavus importuotų prekių muitinę vertę.

Šį ginčą nagrinėjusios institucijos, įskaitant pirmosios instancijos teismą, patvirtino tokį vietos mokesčių administratoriaus sprendimą.

Tačiau LVAT teisėjų kolegija, be kita ko, remdamasi naujausia ESTT jurisprudencija⁵, pirmiausia pažymėjo, kad pagal Sąjungos muitinės kodekso⁶ nuostatas netiesioginis atstovas muitinėje turi pareigą tik sumokėti muitus, mokėtinus už jo deklaruotas prekes, bet neprivalo mokėti importo PVM už tas pačias prekes. Tuo tarpu

⁵ 2022 m. gegužės 12 d. sprendimas byloje *U.I.*, C-714/20.

⁶ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas.

pagal PVM direktyvos⁷ 201 straipsnį (importo atveju PVM moka asmuo arba asmenys, kuriuos importo valstybė narė laiko ar pripažįsta turinčiais prievolę sumokėti PVM) netiesioginio atstovo muitinėje atsakomybė už importo PVM sumokėjimą negali būti pripažinta solidaria su importuotojo atsakomybe nesant nacionalinės teisės nuostaty, kuriomis jis būtų aiškiai ir nedviprasmiškai laikomas arba pripažįstamas turinčiu prievolę sumokėti šį mokestį.

PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalis (2016 m. lapkričio 3 d. įstatymo Nr. XII-2697 redakcija) nustato, kad prekių importuotojas – prekes šalies teritorijoje importuojantis asmuo, kuris turi sumokėti už importuojamas šalies teritorijoje prekes nustatytą importo skolą muitinei arba turėtų sumokėti importo skolą muitinei, jeigu importuojamoms prekėms būtų nustatyti importo muitai. To paties įstatymo 94 straipsnio 3 dalis (2016 m. lapkričio 3 d. įstatymo Nr. XII-2697 redakcija) nustato, kad sumokėti importo PVM privalo importuotojas.

LVAT teisėjų kolegija, be kita ko, atsižvelgdama į minėtoje ESTT jurisprudencijoje suformuluotus teisinio reglamentavimo kriterijus, konstatavo, jog minėtos PVM įstatymo nuostatos nustato dvi kumuliatyvias sąlygas, kurioms esant asmeniui atsiranda prievolė sumokėti importo PVM. Visų pirma, turi būti nustatyta, jog asmuo importavo prekes šalies teritorijoje. Antra, turi būti nustatyta, kad importuojantis asmuo turi sumokėti už importuojamas šalies teritorijoje prekes nustatytą importo skolą muitinei arba turėtų sumokėti importo skolą muitinei, jeigu importuojamoms prekėms būtų nustatyti importo muitai.

Nagrinėtu atveju pareiškėjas nebuvo asmuo, kuris įvežė ginčo prekes į Sąjungos muitų teritoriją, t. y. nebuvo prekes šalies teritorijoje importuojantis asmuo. Todėl, kaip sprendė LVAT, pagal minėtas PVM įstatymo nuostatas negalėjo būti pripažinta jo solidari atsakomybė už importo PVM sumokėjimą.

2025 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1266-442/2025

Teismo proceso Nr. 3-62-3-00994-2024-4

Procesinio sprendimo kategorija 12.15.6

[Prieiga internete](#)

Dėl Jungtinės Karalystės muitinės nuomonės dėl iš šios valstybės į Europos Sąjungą importuotų prekių kilmės reikšmės

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas mokestinis ginčas kilo dėl teritorinės muitinės supaprastinto patikrinimo ataskaitos, kuria nuspręsta pareiškėjo iš Jungtinės Karalystės importuotus rūšiuotus dėvėtus drabužius apmokestinti 5,3 proc. trečiųjų šalių maitu ir perskaičiuoti importo mokesčius.

Toks sprendimas buvo priimtas iš esmės atsisakius pripažinti, kad ginčo prekės yra Jungtinės Karalystės kilmės, kaip tai suprantama pagal 2020 m. gruodžio 31 d. Europos Sąjungos bei Europos Atominės Energijos Bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą (toliau – Susitarimas; Susitarimo šalis – Šalis).

Vadovaujantis Susitarimo nuostatomis, jeigu prašymas taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą buvo pateiktas remiantis pareiškimu apie prekių kilmę, tikrinimą atliekanti importuojančios Šalies muitinė, pirma atitinkamai paprašiusi pateikti informaciją pagal Susitarimo 61 straipsnio 1 dalį ir remdamasi importuotojo atsakymu, per dvejų metų laikotarpį nuo produktų importo arba nuo prašymo pateikimo pagal 55 straipsnio 2 dalies a punktą momento gali prašyti, kad papildomos informacijos pateiktų ir eksportuojančios Šalies muitinė, jeigu tikrinimą atliekančios importuojančios Šalies muitinė mano, kad ta informacija yra reikalinga, be kita ko, produkto kilmės statusui patikrinti (Susitarimo 62 str. 2 d.).

Kaip nustatyta Susitarimo 62 straipsnio 4 dalies b punkte, eksportuojančios Šalies muitinė, gavusi minėtą prašymą, importuojančios Šalies muitinei, be kita ko, pateikia nuomonę dėl produkto kilmės statuso.

Vadovaujantis Susitarimo 63 straipsnio 1 dalies c punktu, „nedarant poveikio 3 daliai, importuojančios Šalies muitinė gali atsakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą, jeigu<...> per 10 mėnesių nuo prašymo pateikti informaciją pagal 62 straipsnio 2 dalį dienos: i) eksportuojančios Šalies muitinė nepateikia atsakymo, arba ii) eksportuojančios Šalies muitinės pateikta informacija yra netinkama produkto kilmės statusui patvirtinti.“

Susitarimo 63 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa įtvirtina, kad, „jeigu importuojančios Šalies muitinė turi pakankamą pagrindą atsisakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą pagal šio straipsnio 1 dalį, tuo atveju, kai eksportuojančios Šalies muitinė pagal 62 straipsnio 4 dalies b punktą yra pateikusi nuomonę, kuria patvirtino

⁷ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos.

produktų kilmės statusą, importuojančios Šalies muitinė per du mėnesius nuo tos nuomonės gavimo dienos eksportuojančios Šalies muitinei praneša apie savo ketinimą atsisakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą.

Tos pačios dalies trečia pastraipa yra išdėstyta taip: „pasibaigus konsultacijų laikui, jeigu importuojančios Šalies muitinė negali patvirtinti produkto kilmės statuso, ji gali atsisakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą tik jei tam turi pagrįstą pagrindą ir tik suteikusi importuotojui teisę būti išklaustam. Tačiau, kai eksportuojančios Šalies muitinė patvirtina produktų kilmės statusą ir tokią išvadą pagrindžia, importuojančios Šalies muitinė negali atsisakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą produktui vien dėl to, kad buvo taikoma 62 straipsnio 5 dalis.“

Kaip pažymėjo LVAT teisėjų kolegija, vertinant Susitarimo 63 straipsnio 3 dalies nuostatas, yra aiškiai matyti, jog aptariama eksportuojančios Šalies muitinės nuomonė nėra privaloma importuojančios Šalies muitinei, t. y. pastaroji, net ir esant pateiktai eksportuojančios Šalies muitinės nuomonei, gali atsisakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą atitinkamoms prekėms, jeigu tam turi pagrįstą pagrindą, su sąlyga, jog buvo paisyta aptariamoje nuostatoje (Susitarimo 63 str. 3 d.) nustatytų procedūrų ir terminų.

Tokiam vertinimui jokios reikšmės neturi Susitarimo 63 straipsnio 3 dalies trečios pastraipos paskutinis sakiny, kuris tik riboja importuojančios Šalies muitinės galimybę atsisakyti taikyti lengvatinį muitų tarifų režimą „<...> vien dėl to <...>“ (angl. *on the sole ground*), kad buvo taikoma Susitarimo 62 straipsnio 5 dalis (eksportuojančios Šalies muitinė nepateikė informacijos, kurią eksportuotojas laiko konfidencialia), t. y. ši nuostata (vien atsižvelgiant į jos lingvistinę ir loginę konstrukciją) pati savaime neriboja importuojančios Šalies muitinės teisės atsisakyti taikyti minėtą režimą atitinkamoms ginčo prekėms, net ir tuo atveju, kai eksportuojančios Šalies muitinė patvirtina produktų kilmės statusą ir tokią išvadą pagrindžia (angl. *confirms the originating status of the products and provides justification for such conclusion*), jeigu importuojančios Šalies muitinė turi pakankamą pagrindą nepatvirtinti atitinkamo produkto kilmės statuso. Tokiu atveju importuotojo ir importuojančios Šalies muitinės nesutarimai sprendžiami vadovaujantis importuojančios Šalies teisės aktais (Susitarimo 63 str. 4 d.).

LVAT teisėjų kolegija, be kita ko, pripažinusi, jog drabužių dėvėjimas nėra gamyba Susitarimo nuostatų taikymo prasme, sprendė, kad mokesčių administratorius pagrįstai atsisakė pripažinti ginčo prekių Jungtinės Karalystės kilmę.

2025 m. lapkričio 26 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-986-442/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-09875-2023-9

Procesinio sprendimo kategorija 13.4

[Prieiga internete](#)

Kitoje nagrinėtoje byloje, kurioje tarp tų pačių šalių buvo susiklosčiusios iš esmės identiškos ginčo faktinės aplinkybės, LVAT teisėjų kolegija taip pat pažymėjo, jog iš Susitarimo 62 straipsnio 1–4 dalių bei 63 straipsnio 1 dalies c punkto matyti, kad pagal importuojančios Šalies prašymą (Susitarimo 62 str. 2 d.) eksportuojančios Šalies muitinės pateiktas patvirtinimas apie prekių kilmę ir yra Susitarimo 62 straipsnio 4 dalies b punkte nurodyta šios muitinės nuomonė dėl prekių kilmės, be kita ko, 63 straipsnio 3 dalies taikymo tikslais.

2025 m. gruodžio 10 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-949-442/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01411-2024-8

Procesinio sprendimo kategorija 13.4

[Prieiga internete](#)

Statybos

Dėl privalomojo nurodymo pašalinti savavališkos statybos padarinius perrašymo kitam asmeniui

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Inspekcija) sprendimo, kuriuo atsisakyta tenkinti pareiškėjo prašymą perrašyti privalomąjį nurodymą pašalinti savavališkos statybos padarinius kitam asmeniui. Pareiškėjas daugiabučio namo savininkų bendrija, kuriai buvo surašytas ginčo privalomasis nurodymas, teigė, kad jis turėjo būti pateiktas statytojui, o ne už namo eksploatavimą atsakingam pareiškėjui.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, konstatavęs, kad nėra teisinių pagrindų pakeisti subjektą, kuriam priimtas galiojantis individualus administracinis teisės aktas.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo apeliacinio skundo argumentus, pripažino, kad tam tikrais atvejais yra galimas subjekto, kuriam adresuojamas privalomasis nurodymas, pakeitimas, pavyzdžiui, juridinio asmens reorganizavimo atveju (CK 2.95 str., 2.97 str.), tačiau šios bylos kontekste priėjo prie išvados, jog atsakovas neturėjo faktinių bei teisinių pagrindų tenkinti pareiškėjo prašymą perrašyti privalomąjį nurodymą kitam asmeniui. LVAT pabrėžė, kad tokiu atveju, kai pareiškėjas ginčija savo kaip statytojo teisinę padėtį, kurią pripažindama pareiškėjui Inspekcija priėmė privalomąjį nurodymą, privalu ginčyti patį privalomąjį nurodymą – individualų administracinį teisės aktą, kurio pagrindu pareiškėjui kilo jame apibrėžiamos pareigos. Atitinkamai šiuo atveju taip pat nebuvo teisinių pagrindų pripažinti, kad pareiškėjo prašymas turėjo būti patenkintas taikant VAĮ 15 ir 16 straipsniuose nustatytas administracinio akto klaidų taisymo ar pripažinimo netekusiu galios procedūras, nes ginčo privalomuoju nurodymu būtent pareiškėjas pripažintas statytoju, kuriam ir nustatytos vykdytinos pareigos.

Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1016-415/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07516-2023-9

Procesinio sprendimo kategorija 17.7

[Prieiga internete](#)

Valstybės tarnyba

Dėl neeilinio vertinimo procedūros iniciatyvos legitimizavimo, procesinių vertinamojo teisių, vertinimo garso įrašo svarbos bei neeilinio vertinimo procedūrų tęsimu po bylos grąžinimo pirmosios instancijos teismui

Byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) direktoriaus 2024 m. gegužės 2 d. įsakymo „Dėl O. P. atleidimo iš pareigų“ (toliau – Įsakymas), teisėtumo ir pagrįstumo bei su juo susijusių reikalavimų grąžinti pareiškėją O. P. į Migracijos departamento (duomenys neskelbtini) skyriaus vyresniosios specialistės pareigas, priteisti pareiškėjai iš atsakovo vidutinį darbo užmokestį nuo 2024 m. gegužės 2 d. iki teismo sprendimo įvykdymo.

Pirmosios instancijos teismas, konstatavęs, kad pareiškėjos neeilinio vertinimo metu buvo padaryti procedūriniai pažeidimai, kurie sudaro prielaidas abejoti neeilinio vertinimo objektyvumu, pareiškėjos skundą tenkino ir panaikino atsakovo Įsakymą, pareiškėją grąžino į eitas pareigas bei priteisė iš atsakovo vidutinį darbo užmokestį.

Nagrinėdamas atsakovo Migracijos departamento apeliacinį skundą, LVAT nustatė, jog ginčo Įsakymas priimtas vadovaujantis ankstesniu LVAT 2024 m. balandžio 30 d. sprendimu administracinėje byloje (joe panaikintas Migracijos departamento direktoriaus pavaduotojos 2023 m. rugsėjo 22 d. Įsakymas „Dėl O. P. atleidimo iš pareigų“) bei Valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) 35 straipsnio 1 dalies 11 punktu, numatančiu, kad valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, kai po valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo priimamas sprendimas atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų <...>.

LVAT teisėjų kolegija, vertindama pirmosios instancijos teismo sprendimo pagrįstumą ir teisėtumą apeliacinio skundo argumentų kontekste, pažymėjo, kad Migracijos departamento direktoriaus pavaduotojo 2023 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu „Dėl valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos neeilinio vertinimo“ nuspręsta atlikti pareiškėjos neeilinį vertinimą. Pagal tuo metu galiojusios redakcijos VTĮ 27 straipsnio 11 dalį valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas atliekamas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu. Šiuo atveju įsakymą dėl pareiškėjos tarnybinės veiklos neeilinio vertinimo priėmė ne Migracijos departamento direktorius – valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o Migracijos departamento direktoriaus pavaduotojas. Tai būtų teisinis pagrindas vertinti, kaip neteisėtai atliktą neeilinį pareiškėjos veiklos vertinimą dėl veiksmų, kuriais toks vertinimas inicijuotas pareigūno, veikiančio peržengiant jam suteiktos kompetencijos ribas, jeigu ne tolesnių procedūrinių veiksmų seka. 2023 m. rugsėjo 4 d. pareiškėja pateikė Migracijos departamento direktorei prašymą atlikti jos veiklos tarnybinį vertinimą ir Migracijos departamento direktorė 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu pavedė Migracijos departamento valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo komisijai (toliau – Komisija) 2023 m. rugsėjo 14 d. įvertinti pareiškėjos tarnybinę veiklą, kas ir buvo atlikta – Komisijoje 2023 m. rugsėjo 14 d. buvo atliktas pareiškėjos neeilinis tarnybinės veiklos vertinimas, kurio metu pareiškėjos tarnybinė veikla buvo įvertinta „nepatenkinamai“, Komisijos pateiktas siūlymas – atleisti pareiškėją iš pareigų.

Šioje susiklosčiusioje teisinėje situacijoje LVAT teisėjų kolegija pripažino, kad pareiškėjai teisinius padarinius sukėlė būtent valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimas, todėl konstatuota, kad ginčui aktualios redakcijos VTĮ 27 straipsnio 11 dalyje įtvirtintas teisinis reguliavimas nebuvo pažeistas. Nors Migracijos departamento pavadootojas ir pateikė pirminį siūlymą atlikti neeilinį vertinimą, tačiau po pareiškėjos 2023 m. rugsėjo 4 d. prašymo galutinį ir teisiškai reikšmingą sprendimą tęsti vertinimo procedūrą priėmė į pareigas priimančias asmuo – būtent jis yra tas subjektas, kuris pagal VTĮ turi kompetenciją spręsti dėl neeilinio vertinimo atlikimo. Tokiu būdu vertinimo procedūra buvo patvirtinta kompetentingo subjekto, o tai leidžia konstatuoti, kad į pareigas priimančias asmuo įvertino neeilinio vertinimo atlikimo klausimą ir sprendė dėl procedūros tęsimo, todėl ginčo atveju procedūra galėtų būti vertinama kaip iš esmės atitinkanti VTĮ nustatytus reikalavimus.

Atmesdamas pirmosios instancijos teismo argumentą, jog pareiškėja nebuvo informuota apie Komisijos posėdžio laiką, kai buvo kviečiama pareiškėjos tiesioginė vadovė, ir taip nebuvo sudaryta galimybė jos išklausti, užduoti klausimus, kas įvertinta kaip neobjektyvus vertinimo faktas, LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad teisinis reguliavimas tiesiogiai neįtvirtina nuostatos, jog vertinimo komisijos vertinamas valstybės tarnautojas turi būti informuotas apie tiesioginio vadovo kvietimą į vertinimo komisijos posėdį pokalbiui ir turi teisę dalyvauti vertinimo komisijos pokalbiui pakviestam valstybės tarnautojo tiesioginiam vadovui teikiant paaiškinimus bei užduoti klausimus. Komisijos veikla nėra pagrįsta kvazirungimusi, kaip tai yra ginčus nagrinėjančiose komisijose, kur procedūrų šalims užtikrinama teisė dalyvauti ginčo nagrinėjime (viso proceso metu), duoti paaiškinimus, užduoti klausimus kitiems procedūros dalyviams ir t. t. Komisijos procedūros tikslas – objektyvus faktų, teikiamų vertinimo komisijai Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarkos aprašo (vertinimo metu galiojusi Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 patvirtinta redakcija; toliau – Aprašas) nustatytais būdais, įvertinimas. Tačiau tai, kad Apraše eksplicitiškai nenurodyta, jog valstybės tarnautojas turi būti informuotas ir turi teisę dalyvauti vertinimo komisijos pokalbiui pakviestam valstybės tarnautojo tiesioginiam vadovui teikiant paaiškinimus bei užduoti klausimus, apskritai nepaneigia šių vertinamo valstybės tarnautojo teisių. Vien faktas, jog vertinamam valstybės tarnautojui nebuvo pranešta apie tiesioginio vadovo kvietimą teikti paaiškinimus Komisijos posėdyje ir dėl to valstybės tarnautojas negalėjo dalyvauti jam tai darant bei užduoti klausimus tiesioginiam vadovui, savaime nėra pagrindas pripažinti, kad Komisijos sprendimas yra neteisėtas.

Dėl byloje nesančio neeilinio vertinimo pilno garso įrašo LVAT nurodė, jog Aprašo 59 punkte nustatyta, kad valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos nagrinėjimo eigai fiksuoti daromas skaitmeninis garso įrašas, kuris perkeliamas į skaitmeninę laikmeną ir saugomas įstaigoje. Teismų praktikoje, aiškinant aktualią šią nuostatą, pripažįstama, kad Komisijai priimant sprendimą dėl valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos įvertinimo, *inter alia* (be kita ko) tariantis dėl priimamo sprendimo argumentų (motyvų), garso įrašas turi būti daromas: iš garso įrašo turi būti įmanoma nustatyti, ar vertinimo komisija tinkamai įgyvendino jai tenkančias pareigas, taip pat tai, kokiais motyvais grindžiama Komisijos išvada. Teisėjų kolegija, plėtodama aktualios teisės aiškinimo bei taikymo praktiką, pažymėjo, kad ne pats įrašas, kuriame fiksuotas Komisijos pasitarimas dėl sprendimo motyvų, nebuvimo faktas daro Komisijos sprendimą nepagrįstu. Įrodymų visetas lemia, ar pripažintina, kad Komisijos surinktų ir tirtų įrodymų prieštaravimas suponuoja būtinybę garso įrašo pagrindu nustatyti, kas vis tik lėmė tokį, o ne kitokį Komisijos sprendimą. Todėl tik ginčijant Komisijos sprendimo pagrįstumą tarnybinės veiklos tyrimo aplinkybių apimtimi ir nustačius, kad tirtų bei vertintų aplinkybių prieštaravimas įvairiais aspektais neleidžia konstatuoti buvus objektyviam pagrindui Komisijai priimti būtent tokį sprendimą, būtų teisinis pagrindas pripažinti, jog dėl Komisijos pasitarimo dėl motyvų garso įrašo nebuvimo priimtas sprendimas yra nepagrįstas ir neteisėtas. Šiuo atveju pareiškėja savo reikalavimus grindė pačiu procedūros pažeidimo faktu, todėl teisėjų kolegija konstatavo, kad tai nėra pakankamas pagrindas jos skundą patenkinti.

Dėl pirmosios instancijos teismo argumentų, jog pareiškėja antrą kartą iš pareigų buvo atleista 2024 m. gegužės 2 d. Migracijos departamento direktorės sprendimu neatliekant jokių papildomų veiksmų, LVAT nurodė, jog ankstesnėje byloje teismas konstatavo tik vieną procedūrinį pažeidimą – sprendimą dėl neeilinio vertinimo priėmusio subjekto kompetencijos trūkumą, minėtu procesiniu sprendimu teismas nekvestionavo tarnybinio vertinimo komisijos išvados teisėtumo ar pagrįstumo. Atitinkamai teismo nurodymų apimtis buvo aiškiai apibrėžta ir susijusi būtent su sprendimą priėmusio subjekto kompetencijos aspektu, o šis trūkumas buvo pašalintas, todėl prievolės kartoti visą neeilinio tarnybinio vertinimo procedūrą iš naujo nebuvo.

Atsižvelgdama į nurodytus argumentus, teisėjų kolegija pirmosios instancijos teismo sprendimą panaikino ir priėmė naują sprendimą, kuriuo pareiškėjos skundą atmetė.

2025 m. lapkričio 19 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2252-415/2025
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02579-2024-4

Procesinio sprendimo kategorija 22.2

[Prieiga internete](#)*Dėl skatinimo priemonės parinkimo nemotyvavimo, kaip esminio pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo pažeidimo*

Pareiškėjas kreipėsi į teismą su skundu prašydamas panaikinti 2023 m. kovo 1 d. tarnybinės veiklos vertinimo išvadą (toliau – Išvada), Pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo komisijos (toliau – Komisija) 2023 m. balandžio 4 d. vertinimo protokolą (toliau – Protokolas) ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT) direktoriaus 2023 m. balandžio 6 d. įsakymą „Dėl Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos statutiniam valstybės tarnautojams kasmetinio tarnybinės veiklos vertinimo metu pateiktų motyvuotų pasiūlymų įgyvendinimo“ (toliau – Įsakymas), priteisti iš atsakovo 6 000 Eur neturtinės žalos atlyginimą. Pareiškėjas nurodė, jog Išvada jo tarnybinė veikla įvertinta labai gerai, buvo pateiktas siūlymas suteikti pareigūnui 3 dienas mokamų atostogų, nekeliant pareiginės algos koeficiento. Komisija vienbalsiai pritarė pareiškėjo veiklą 2022 metais vertinti labai gerai ir priėmė sprendimą siūlyti suteikti pareiškėjui 3 darbo dienas mokamų atostogų. FNTT direktoriaus 2023 m. balandžio 6 d. įsakymu, atsižvelgiant į Protokolą, pareiškėjui buvo suteiktos 3 papildomos mokamos atostogų dienos. Pareiškėjas skunde tvirtino, kad jam pritaikyta skatinimo priemonė nemotyvuota, Komisijos sudėtis buvo neteisėta, o jos posėdyje buvo padaryta grubių pažeidimų.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė, konstatavęs, kad atsakovas tinkamai įvertino faktines aplinkybes, teisingai aiškino ir taikė ginčo santykius reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, nepažeidė jokių tarnybinės veiklos vertinimo procedūrų.

LVAT, nagrinėdamas pareiškėjo apeliacinį skundą, pirmiausia nurodė, jog pagal LVAT praktiką tiek Išvada, tiek Komisijos Protokolas yra sudėtinės galutinio įstaigos vadovo (į pareigas paskyrusio vadovo) sprendimo dėl pareigūno tarnybinės veiklos vertinimo dalys, kurios vertinamos tikrinant minėto galutinio sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą, todėl byla šioje dalyje nutrauktina (ABTĮ 103 str. 1 p.).

Teisėjų kolegija, analizuodama pareiškėjo apeliacinio skundo argumentus dėl procedūrų pažeidimų Komisijoje, pažymėjo, jog vertinimo komisijos išvada neprivalo būti detalai motyvuota, vienas iš pagrindinių įrodymų, turinčių atskleisti tokios išvados motyvą, yra skaitmeninis vertinimo komisijos posėdžio garso įrašas, kuriame turi būti įrašytas visas vertinimo komisijos posėdžio garso įrašas, t. y. ne tik pareigūno tarnybinės veiklos nagrinėjimas, kuris susideda iš pokalbio su pareigūnu ir tiesioginio vadovo išvados nagrinėjimo, bet ir vertinimo komisijos posėdžio stadija, kurios metu šios komisijos nariai aptaria pareigūno tarnybinės veiklos vertinimą ir nutaria pareigūno tarnybinę veiklą įvertinti vienu iš įstatyme numatytų būdų. Remdamasi LVAT nuosekliai formuojama praktika statutinių pareigūnų bylose, teisėjų kolegija pabrėžė, jog vertinimo komisijos posėdžio protokolo garso įrašė užfiksuoti vertinimo komisijos išvados motyvai turi būti pakankami ir aiškūs, todėl nustatyta pareiga vertinimo komisijos nariams „aptarti būsimąjį valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos įvertinimą“ negali būti įgyvendinama formaliai.

Teisėjų kolegija nustatė, jog nors byloje esantis Protokolas savo forma ir turiniu atitinka vidaus reikalų ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1V-55 patvirtinto Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 5 priedo reikalavimus, t. y. jame aiškiai pažymėta, kad Komisijos posėdis įvyko 2023 m. kovo 30 d., posėdžio pradžia 8 val., posėdžio pabaiga 8.30 val., pateiktas Komisijos įvertinimas ir Komisijos siūlomas sprendimas, tačiau Komisijos posėdžio garso įrašė (sudėtinė Protokolo dalis) nėra motyvu, kodėl tarp tiesioginio vadovo ir pareigūno atsiradęs prieštaravimas dėl pastarojo tarnybinės veiklos vertinimo yra išsprendžiamas pritariant tiesioginio vadovo pasiūlymui ir pareigūną į pareigas skiriančiam asmeniui siūloma suteikti būtent papildomas mokamas atostogas. LVAT konstatavo, jog Komisija savo pareigą, įtvirtintą Aprašo 28 punkte (t. y., kad pasibaigus pareigūno tarnybinės veiklos nagrinėjimui vertinimo komisijos nariai aptaria būsimąjį pareigūno tarnybinės veiklos įvertinimą), atliko formaliai ir tai yra esminis kasmetinio pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo pažeidimas, dėl ko FNTT direktoriaus įsakymas, priimtas minėto Protokolo pagrindu, naikintinas kaip neteisėtas ir nepagrįstas.

LVAT teisėjų kolegija pareiškėjo teiginius, kad dėl neteisėtų atsakovo veiksmų jis patyrė neigiamus dvasinius išgyvenimus, pripažino pagrįstais ir įrodytais: kilusioms neigiamoms pasekmėms pagrįsti pateikta į bylą Asmens sveikatos istorijos kopija su (duomenys neskelbtini) konsultacijų įrašais. Taip pat teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjo neigiamus išgyvenimus sukėlė aplinkybių visetas (pareiškėjas dar 2023 metais prašyme nurodė patyręs psichologinę traumą dėl pasirinkto teisėto teisių gynimo, teko išeiti iš darbo patyrus mobingą, iš

jo vienintelio buvo reikalaujama teikti kasdienes ataskaitas, pareigūnui nei žodžiu, nei raštu nebuvo paaiškinta, kodėl 2022 metais pasiekus aukštus rezultatus, ženkliai viršijus daugelį iškeltų užduočių, užkardžius pusę visos valdybos užkardytos neteisėtai gautos ir pasikėsintos gauti Europos Sąjungos paramos ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, nebuvo keliamas pareiginės algos koeficientas, kai gerokai kuklesnius rezultatus pasiekusiems ir iškeltų užduočių neįvykdžiusiems to paties padalinio pareigūnams pareiginės algos koeficientai buvo keliami), tačiau šiuo atveju teisėjų kolegija pasisakė nagrinėtos bylos ribose dėl atsakovo neteisėtų veiksmų sukeltos neturtinės žalos atlyginimo.

Teisėjų kolegijos vertinimu, atsižvelgus į atsakovo padaryto pareiškėjo teisių pažeidimo pobūdį (nepateikti motyvai dėl parinktos skatinimo priemonės), pareiškėjo patirto diskomforto dydį, į faktą, kad pareiškėjo ir atsakovo tarnybos santykiai nebesieja, todėl naujas vertinimas nebebus atliekamas, teisėjų kolegija sprendė, kad pažeidimo pripažinimo nepakanka ir pareiškėjui iš atsakovo neturtinei žalai atlyginti priteistina 500 Eur suma, atitinkanti teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijus.

Atsižvelgiant į tai, kas nustatyta, pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies – pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas, pareiškėjo skundas tenkintas iš dalies, panaikintas įsakymas ir pareiškėjui priteista 500 Eur suma neturtinei žalai atlyginti, o administracinės bylos dalis dėl Išvados ir Komisijos Protokolo panaikinimo nutraukta.

2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2583-1047/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-06142-2023-3

Procesinio sprendimo kategorija 22.2

[Prieiga internete](#)

Lobistinė veikla

Dėl juridinio asmens, vienijančio verslo tikslų siekiančius juridinius asmenis, pareigos būti įrašytam lobistų sąrašė, teikiant nuomonę dėl teisėkūros

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimo, kuriame pripažinta, kad pareiškėjas Lietuvos nacionalinė vežėjų automobiliais asociacija „Linava“ (toliau – Asociacija) vykdė neteisėtą lobistinę veiklą, numatytą Lobistinės veiklos įstatymo (toliau – LVĮ) 6 straipsnio 2 punkte, ir pažeidė LVĮ 8 straipsnio 1 dalies nuostatas, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas atmetė pareiškėjo skundą, pripažindamas ginčyto sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą. Su tuo pareiškėjas nesutiko, pateikdamas apeliacinį skundą.

LVĮ 6 straipsnio 2 dalis nustato, kad lobistinė veikla yra neteisėta, jeigu lobistinę veiklą vykdo į lobistų sąrašą neįrašytas asmuo. Pagal LVĮ 8 straipsnio 1 dalį, lobistinę veiklą turi teisę vykdyti tik į lobistų sąrašą įrašyti asmenys. Asmuo, norintis būti įrašytas į lobistų sąrašą, pateikia Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai jos nustatytos formos prašymą įrašyti jį į lobistų sąrašą.

Pagal LVĮ 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą, juridinio asmens nuomonė dėl teisėkūros yra priskirtina išimčiai, kai veikla nelaikoma lobistine, tačiau yra nustatytos dvi situacijos, kai juridinio asmens nuomonė dėl teisėkūros yra laikoma lobistine veikla (išimties išimtis), t. y.: 1) kai juridinis asmuo parengia konkretų teisės akto projektą ir siūlo inicijuoti šio teisės akto projekto svarstymą teisės aktų nustatyta tvarka; ir 2) kai nuomonė dėl teisėkūros reiškia juridinis asmuo, kuris atstovauja ir (ar) vienija verslo tikslų siekiančius juridinius asmenis ar tokius juridinius asmenis vienijančias asociacijas.

LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos vertinimu, LVĮ 7 straipsnio 6 punkte vartojamas nuomonės dėl teisėkūros terminas turi būti suprantamas plačiuoju požiūriu, kaip tam tikro subjekto supratimo ar pažiūrų dėl teisėkūros dėstymas ar reiškimas, *inter alia* (be kita ko) apimantis ir argumentus dėl teisinio reguliavimo pokyčių ar jo tobulinimo būtinybės. Todėl nuomonė dėl teisėkūros, esant tam tikroms aplinkybėms, gali patekti į lobistinės veiklos apibrėžtį.

Išplėstinė teisėjų kolegija įvertino pareiškėjo Vidaus reikalų ministerijai pateikto rašto turinį ir nustatė, kad jame yra išdėstyti argumentai dėl galimų teisės aktų prieštaravimų, reguliavimo spragų ir vidaus reikalų ministro 2019 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 1V-890 „Dėl Patvirtintų įmonių sąrašo sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Patvirtintų įmonių sąrašo sudarymo tvarkos aprašo taikymo vertinimo. Padaryta išvada, kad toks pareiškėjo Vidaus reikalų ministerijai pateiktas raštas vertintinas kaip jo pateikta nuomonė dėl teisėkūros.

Asociacijos nariai yra verslo tikslų siekiantys juridiniai asmenys. Todėl pareiškėjo pateikta nuomonė dėl teisėkūros pagal Lobistinės veiklos įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą laikoma lobistine veikla dėl to, kad jis vienija verslo tikslų siekiančius juridinius asmenis.

Išplėstinei teisėjų kolegijai kilo abejonų, ar LVĮ 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte apibrėžtu teisiniu reguliavimu juridiniam asmeniui, vienijančiam verslo tikslų siekiančius juridinius asmenis, nėra nustatomas neproporcingas, lygiateisiškumo principo neatitinkantis ir Konstitucijai prieštaraujantis saviraiškos laisvės ir asociacijų laisvės ribojimas, todėl buvo kreiptasi į Konstitucinį Teismą.

Konstitucinis Teismas 2025 m. liepos 3 d. nutarime pripažino, kad LVĮ 7 straipsnio 1 dalies 6 punktas tiek, kiek pagal jį lobistine veikla nėra laikoma, be kita ko, juridinio asmens pareikšta nuomonė dėl teisėkūros, išskyrus atvejį, kai nuomonę dėl teisėkūros reiškia juridinis asmuo, kuris atstovauja ir (ar) vienija verslo tikslų siekiančius juridinius asmenis ar tokius juridinius asmenis vienijančias asociacijas, neprieštarauja Konstitucijai.

Atsižvelgusi į tai, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas padarė pagrįstą išvadą, jog pareiškėjas, būdamas neįrašytas į lobistų sąrašą ir nedeklaravęs lobistinės veiklos, šiuo atveju vykdė neteisėtą lobistinę veiklą (LVĮ 6 str., 8 str. 1 d.). Vyriausioji tarnybinės etikos komisija, ištyrusi ir įvertinusi visas ginčui aktualias aplinkybes, priėmė pagrįstą ir teisėtą sprendimą.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-12-789/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00412-2022-6

Procesinio sprendimo kategorija 23.4

[Prieiga internete](#)

Vietos savivalda

Dėl mero teisės paskirti vicemerą, kai jo paskyrimą blokuoja savivaldybės taryba

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Visagino savivaldybės mero potvarkio, kuriuo kandidatė buvo paskirta į vicemero pareigas (toliau – Potvarkis), panaikinimo.

Pagal bylos aplinkybes meras du kartus savivaldybės tarybai teikė tą pačią kandidatę skirti vicemere, tačiau Visagino savivaldybės taryba, tvirtindama posėdžio darbotvarkę, jos narių balsų dauguma į posėdžio darbotvarkę įrašytą klausimą dėl pritarimo teikiamai kandidatūrai į vicemero pareigas išbraukė iš darbotvarkės ir šis klausimas posėdyje svarstytas nebuvo. Byloje pareiškėjai, tarybos nariai, ginčijo Potvarkį, teigdami, jog kandidatūrai nebuvo pritarta ir klausimas dėl paskyrimo nebuvo svarstytas, todėl Potvarkis turi būti panaikintas.

LVAT pažymėjo, jog šiuo atveju savivaldybės taryba nesvarstė kandidatūros į vicemero pareigas, tačiau meras tinkamai du kartus siūlė kandidatūrą į vicemero pareigas svarstyti tarybos posėdyje. Pagal ginčo metu galiojusią Vietos savivaldos įstatymo 32 straipsnio 2 dalies redakciją meras turėjo teisę paskirti vicemerą, jeigu taryba du kartus iš eilės nepritarė atitinkamai kandidatūrai, o pagal nutarties priėmimo metu galiojusią redakciją meras tokią teisę turi ir tokiu atveju, jei taryba atitinkamos kandidatūros nesvarsto. LVAT vertinimu, tiek ginčo metu galiojęs, tiek nutarties priėmimo metu galiojantis teisinis reguliavimas patvirtina mero realią, o ne menamą teisę tokiais atvejais savo sprendimu paskirti tarybai teiktą kandidatą vicemeru, nepaisant to, kad taryba blokuoja, nesvarsto teikiamos kandidatūros į vicemero pareigas. Dėl to ginčo atveju tarybos veiksmai blokuojant kandidatūros į vicemero pareigas svarstymą LVAT buvo įvertinti kaip veiksmai, kuriais taryba du kartus iš eilės nepritarė teikiamai kandidatūrai į vicemero pareigas, o Potvarkis pripažintas pagrįstu ir teisėtu.

Apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. lapkričio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-563-815/2025

Teismo proceso Nr. 3-65-3-00453-2023-6

Procesinio sprendimo kategorija 24.2

[Prieiga internete](#)

Dėl Vyriausybės atstovo teisės kreiptis į teismą negavus informacijos apie savivaldybės tarybos sprendimo panaikinimą

Byloje nagrinėtas ginčas dėl Šiaulių miesto savivaldybės tarybos sprendimo, kuriuo buvo nuspręsta sudaryti tarybos ir mero sekretoriatą bei patvirtinti sekretoriato nuostatus (toliau – Sprendimas), panaikinimo.

Vyriausybės atstovas, kreipdamasis į teismą dėl Sprendimo panaikinimo, teigė, jog nuo 2023 m. balandžio 3 d. galiojančioje Vietos savivaldos įstatymo redakcijoje nebeliko anksčiau galiojusių nuostatų dėl tarybos ir mero sekretoriato, o įstatymas nustato reikalavimą, jog tarybos posėdžius aptarnautų tarybos posėdžių sekretorius (-iai) – politinio asmeninio pasitikėjimo valstybės tarnautojas (-ai). Vyriausybės atstovas teikimu tarybai siūlė svarstyti Sprendimo panaikinimo klausimą artimiausiame posėdyje ir, nors tenkinęs mero prašymą Vyriausybės atstovas teikimo įvykdymo terminą atidėjo, į posėdžio darbotvarkę klausimas dėl Sprendimo panaikinimo nebuvo įtrauktas ir teisės aktuose nustatytais terminais nebuvo gautas pakartotinis prašymas pratęsti teikimo įvykdymo terminą. Dėl šių priežasčių Vyriausybės atstovas kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti Sprendimą.

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad taryba privalo baigti administracinę procedūrą ir priimti atitinkamą sprendimą, todėl Vyriausybės atstovo prašymą tenkino kitu įstatyme numatytu būdu – įpareigojo tarybą teikimą apsvarstyti artimiausiame posėdyje. Nesutikdamas su teismo sprendimu, Vyriausybės atstovas padavė apeliacinį skundą, kuriame teigė, jog jis į teismą kreipėsi prašydamas panaikinti Sprendimą, t. y. įvertinti jo pagrįstumą ir teisėtumą, o ne dėl tarybos neveikimo, todėl teismas privalėjo pareiškėjo prašymą išnagrinėti neperžengdamas prašymo reikalavimo ribų bei iširti Sprendimo sudaryti sekretoriatą atitiktį teisės aktams.

LVAT sprendė, kad šiuo atveju pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino materialiosios teisės normas ir kilusio ginčo pobūdį, todėl netinkamai išnagrinėjo bylą: Vyriausybės atstovas byloje kreipėsi ne dėl tarybos neveikimo (t. y. dėl to, kad ji neapsvarstė teikimo artimiausiame posėdyje), bet dėl Sprendimo pagrįstumo ir teisėtumo. Tarybai nepranešus Vyriausybės atstovui apie sutikimą ar atsisakymą vykdyti teikimą, toks elgesys vertintinas kaip atsisakymas vykdyti teikimą dėl Sprendimo panaikinimo, todėl Vyriausybės atstovas įgijo teisę ginčyti Sprendimą teisme. Pagal LVAT praktiką Vyriausybės atstovo teisė kreiptis į teismą negali būti griežtai siejama tik su savivaldybės administravimo subjekto atsisakymu įvykdyti reikalavimą, t. y. su aktyviu veiksmu, ši teisė išlaikoma ir tada, kai savivaldybės administravimo subjektas, apsvarstęs teikimą ar rašytinį reikalavimą, atsisako juos įvykdyti, bei tada, kai Vyriausybės atstovas negauna jokios informacijos apie pateikto rašytinio reikalavimo nevykdymą. Šis išaiškinimas taikytinas ir tais atvejais, kai Vyriausybės atstovas motyvuotu teikimu pasiūlo atitinkamam savivaldybės administravimo subjektui pakeisti ar panaikinti teisės aktą ir per nustatytą terminą negaunamas savivaldybės administravimo subjekto pranešimas.

Apeliacinis skundas tenkintas, byla grąžinta pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo, siekiant neužkirsti kelio proceso šaliai pasinaudoti teise į apeliaciją bent kartą apskundžiant nepalankų teismo sprendimą instancine tvarka.

2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-643-463/2025

Teisminio proceso Nr. 3-64-3-02988-2023-0

Procesinio sprendimo kategorija 24.6

[Prieiga internete](#)

Asmens duomenų apsauga

Dėl teikiant teisines paslaugas išsiųstos pretenzijos juridinio asmens el. pašto adresu

Byloje ginčas kilo dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) sprendimo dalies, kuria V. P. skundas pripažintas pagrįstu dalyje dėl pretenzijos išsiuntimo UAB „Tavijuta“ (toliau – Bendrovė) elektroniniu paštu, ir pareiškėjui D. P. (advokatui) skirtas papeikimas, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė konstatavęs, kad Inspekcijos sprendimas yra pagrįstas ir teisėtas, jį naikinti pareiškėjo skunde nurodytais ar kitais argumentais nėra jokio pagrindo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas, veikdamas pagal su kliente sudarytą atstovavimo sutartį ir vykdydamas klientės pavedimą, 2022 m. vasario 17 d. klientės vardu parengė pretenziją dėl gretimo sklypo savininkų teisių ir teisėtų interesų pažeidimo, skirtą J. P. ir V. P. Pareiškėjas pretenziją registruotu paštu išsiuntė J. P. ir V. P., taip pat išsiuntė elektroninio pašto adresu (*duomenys neskelbtini*). Trečiasis suinteresuotas asmuo V. P. su skundu kreipėsi į Inspekciją, nuroydamas, kad advokatas D. P. UAB „Tavijuta“ elektroniniu paštu išsiuntė pretenziją ir tokiu būdu paviešino duomenis apie jo šeimos nekilnojamąjį turtą bei santykius su kaimynais, neturėdamas trečiojo suinteresuoto asmens sutikimo.

Inspekcija, atlikusi tyrimą, byloje ginčytu sprendimu nusprendė pripažinti trečiojo suinteresuoto asmens skundo dalį dėl pretenzijos išsiuntimo Bendrovės elektroniniu paštu pagrįstą ir skirti advokatui D. P. papeikimą.

LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, jog Advokatūros įstatymo 44 straipsnio 1 punktą nustato, kad advokatas, vykdydamas advokato veiklą, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, taip pat registru, valstybės informacinių sistemų jų turimą ar tvarkomą ir teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją, duomenis (įskaitant specialių kategorijų asmens duomenis), dokumentus, jų nuorašus. Advokatas, vykdydamas advokato veiklą, turi teisę savarankiškai rinkti teisinėms paslaugoms teikti reikalingus duomenis, kuriuos advokatas gali gauti nesinaudodamas procesinėmis prievartos priemonėmis, t. y. gauti iš asmenų reikalingus dokumentus ar jų nuorašus, ar kitokią teisinėms paslaugoms teikti reikalingą informaciją (Advokatūros įstatymo 44 str. 2 p.), taip pat naudotis kitomis įstatymų numatytomis teisėmis, susijusiomis su advokato veikla (Advokatūros įstatymo 44 str. 6 p.).

Šiuo atveju nebuvo ginčijama pareiškėjo (kaip advokato) teisė gauti, rinkti ir tvarkyti atitinkamus asmens duomenis, tačiau ši teisė nėra absoliuti, naudojantis šia teise turi būti paisoma asmens duomenų tvarkymo kriterijai, proporcingumo principai bei visuomet turi būti pagrįstas ir aiškus renkamos informacijos panaudojimo tikslas. Advokatai turi pareigą juos tvarkyti iš anksto apibrėžtam bei teisėtam asmens duomenų tvarkymo tikslui ir tik tokia apimtimi, kuri būtina nustatytam tikslui pasiekti bei esant nors vienai BDAR 6 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 2 dalyje numatyti teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygai. Asmens duomenys turi būti tvarkomi ir renkami vadovaujantis BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktu – duomenų kiekio mažinimo principu.

LVAT konstatavo, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad pareiškėjas, vykdydamas advokato veiklą, turėjo teisę tvarkyti trečiojo suinteresuoto asmens duomenis tam, jog įvykdytų klientės pavedimus pagal teisinių paslaugų sutartį, tačiau tą turėjo daryti nepažeisdamas BDAR ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų. Šiuo atveju LVAT teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo vertinimui, kad pareiškėjas nei Inspekcijai, nei teismui nepateikė įrodymais pagrįstų argumentų, jog trečiojo suinteresuoto asmens duomenų tvarkymo veiksmas – jų persiuntimas UAB „Tavijuta“ elektroniniu paštu, neįsitikinęs, ar elektroninio paštu adresu naudojasi pretenzijos adresatai ir, ar elektroniniame pašte esanti informacija nėra prieinama kitiems, su pretenzija nesusijusiems Bendrovės darbuotojams, buvo būtinas teisėtam tikslui pasiekti – užtikrinti, kad pretenziją trečiasis suinteresuotas asmuo gautų kaip galima greičiau ir nutrauktų savo galbūt neteisėtus veiksmus klientės atžvilgiu. Nors pareiškėjas privalėjo įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų, jog trečiojo suinteresuoto asmens duomenys būtų tvarkomi laikantis BDAR, tačiau to neužtikrino ir atskleidė asmens duomenis pažeisdamas BDAR reikalavimus.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas.

2025 m. lapkričio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-353-822/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04371-2022-4

Procesinio sprendimo kategorija 26

[Prieiga internete](#)

Dėl asmens duomenų tvarkymo, siekiant administruoti skolą už parkavimo paslaugą, teisėtumo

Byloje ginčas kilo dėl Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) sprendimo, kuriuo trečiojo suinteresuoto asmens L. B. (toliau – Duomenų subjektas) skundas dėl jos asmens duomenų tvarkymo pripažintas pagrįstu ir UAB „STOVA“ (toliau – Bendrovė, Duomenų valdytojas) pareikštas papeikimas už skaidrumo ir tikslo apribojimo principų pažeidimą, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas Bendrovės skundą atmetė.

Byloje nustatyta, kad Bendrovė, kaip atlygintinų automobilių stovėjimo paslaugų teikėjas, verslą jos administruojamoje mokamoje automobilių stovėjimo aikštelėje organizuoja taisyklių stende nurodytomis sąlygomis su aikštelėje priparkuoto automobilio valdytoju sudarydama parkavimo sutartį. Atsižvelgiant į skolos už automobilio parkavimą fiksavimo ypatumus (t. y. neatsiskaičius už suteiktas parkavimo paslaugas, Bendrovės darbuotojas fiksuoja automobilio valstybinį registracijos numerį, jo stovėjimo laiką ir vietą), pagal tokią parkavimo sutartį atsakomybė už automobilio stovėjimo paslaugos mokesčio nesumokėjimą įtvirtinta automobilio savininkui (išskyrus tuos atvejus, kai jis įrodo, kad automobilį aikštelėje pastatė kitas asmuo). Skoloms už suteiktas paslaugas administruoti ginčo laikotarpiu Bendrovė samdė išorinį skolų administravimo paslaugos tiekėją UAB „Julianus Inkaso“, kuris buvo įgaliotas (i) Bendrovės vardu vykdyti ikiteisminį išieškojimą siekiant susigrąžinti Bendrovei priklausančias gauti sumas iš vėluojančių atsiskaityti su Bendrove fizinių ir

juridinių asmenų, (ii) sutartimis nustatyta tvarka tvarkyti Bendrovės renkamus ir valdomus su įsiskolinimu už suteiktą paslaugą susijusius asmens duomenis.

L. B. asmens duomenys buvo tvarkomi Bendrovei ir išoriniam skolų administravimo paslaugos tiekėjui UAB „Julianus Inkaso“ administruojant skolą už konkrečias parkavimo paslaugas, suteiktas Bendrovės administruojamoje aikštelėje priparkavus L. B. nuosavybės teise priklausantį automobilį, tačiau nesumokėjus nustatyto automobilių stovėjimo paslaugos mokesčio.

Minėtas pažeidimas užfiksuotas Bendrovės darbuotojo (kontrolieriaus), surašytas Pranešimas dėl taisyklių nesilaikymo mokamoje zonoje, išrašytas Pranešimas apie parkavimo taisyklių pažeidimą, kuris paliktas gerai matomoje vietoje ant automobilio priekinio stiklo. Šiuo pranešimu automobilio valdytojas informuotas apie nesumokėjimo už stovėjimą teises pasekmes, t. y. duomenų perdavimą UAB „Julianus Inkaso“ (Duomenų tvarkytojui) skolos išieškojimo tikslu.

Bendrovės duomenų tvarkytojas (UAB „Julianus Inkaso“), negavęs mokesčio už parkavimo taisyklių pažeidimą pagal minėtą Pranešimą apie parkavimo taisyklių pažeidimą, išsiuntė L. B. pranešimą dėl stovėjimo tvarkos pažeidimo, kuriame, be kita ko, (i) iš jos, kaip transporto priemonės savininkės, buvo prašoma apmokėti susidariusį įsiskolinimą už Bendrovės suteiktas paslaugas, (ii) pateikiama informacija tiek apie pačią skolą, tiek apie L. B. asmens duomenų tvarkymą, (iii) L. B. buvo raginama kreiptis tiek į Bendrovę, tiek į UAB „Julianus Inkaso“ bei ieškoti visiems tinkančio situacijos sprendimo.

L. B. į Bendrovę nesikreipė, skolos fakto neginčijo bei nepateikė informacijos apie tai, kad Pranešimas apie parkavimo taisyklių pažeidimą turėtų būti priskirtas automobilio valdytojui, kuris pažeidimo metu naudojo jai nuosavybės teise priklausančiu automobiliu.

Įvertinusi nurodytas su L. B. asmens duomenų tvarkymu susijusias aplinkybes, LVAT teisėjų kolegija priėjo prie išvados, kad ginčo atveju tiek Bendrovė (Duomenų valdytojas), tiek išorinis skolų administravimo paslaugos tiekėjas UAB „Julianus Inkaso“ (Duomenų tvarkytojas), minėtu būdu tvarkydami L. B. asmens duomenis, siekė tinkamai administruoti skolą, susidariusią už konkrečias parkavimo paslaugas, suteiktas Bendrovės administruojamoje aikštelėje priparkavus L. B. nuosavybės teise priklausantį automobilį, tačiau nesumokėjus automobilių stovėjimo paslaugos mokesčio. Būtent tokį asmens duomenų tvarkymo tikslą nurodė ir pati Bendrovė, kuri teigė, kad toks asmens duomenų tvarkymo tikslas atitinka BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktą.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, interesas efektyviai administruoti skolas už suteiktas atlygintinas paslaugas gali būti pripažįstamas teisėtu interesu BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punkto prasme.

Teisėjų kolegija, atsižvelgusi į nustatytas aplinkybes ir įvertinusi į bylą pateiktus įrodymus, patvirtinančius Bendrovės vykdomo verslo pobūdį (verslo modelį), vykdant šį verslą susiklostančių civilinių santykių tarp Bendrovės (Duomenų valdytojo), UAB „Julianus Inkaso“ (Duomenų tvarkytojo) ir potencialių duomenų subjektų (t. y. tiek Bendrovės teikiamomis paslaugomis besinaudojančių automobilių valdytojų, tiek tokių automobilių, kurių valdytojai neatsiskaito už suteiktas paslaugas, savininkų) ypatumus, sprendė, kad Bendrovė įrodė, jog šiuo atveju L. B. asmens duomenys, įskaitant jų perdavimą UAB „Julianus Inkaso“ (Duomenų tvarkytojui), buvo tvarkomi teisėtai. Bendrovė ginčo asmens duomenis tvarkė tokiu būdu siekdama teisėto intereso – gauti užmokestį už suteiktą paslaugą. Šiuo atveju Duomenų subjekto (t. y. automobilio, kurio valdytojas neatsiskaitė už suteiktą paslaugą, savininkės L. B.) interesas užtikrinti jos asmens duomenų apsaugą, atsisakant perduoti jos asmens duomenis (t. y. vardą, pavardę, faktą, kad šis asmuo yra automobilio savininkas) įmonei, kuri pagal sudarytas civilines sutartis tiesiogiai atsakinga už susidariusios skolos išieškojimą, t. y. UAB „Julianus Inkaso“ (asmens duomenų tvarkytojui), nėra už jį viršesni (BDAR 6 str. 1 d. f p.). Atitinkamai konstatuota, kad ginčo asmens duomenys buvo tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu bei renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais, t. y. laikantis atitinkamai BDAR 5 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose įtvirtintų teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo bei tikslo apribojimo principų.

LVAT pabrėžė, kad šiuo atveju akivaizdu, jog tiek Bendrovė (Duomenų valdytojas), tiek UAB „Julianus Inkaso“ (Duomenų tvarkytojas) ginčo automobilio savininko asmens duomenis tvarkė tik tiek, kiek jie buvo reikalingi atsiradusiam įsiskolinimui už ginčo automobilio parkavimą padengti. Teisėjų kolegijos vertinimu, Inspekcijos pateiktas BDAR nuostatų aiškinimas ir taikymas šioje situacijoje nepagrįstai įsiterpia į Bendrovės vykdomo verslo organizavimo procesą, jį apsunkina nustatydamas nebūtiną papildomą pareigą Bendrovei – prieš perleidžiant susidariusios skolos už konkretaus automobilio parkavimą administravimą (kai nežinoma, kas konkrečiai šį automobilį priparkavo) UAB „Julianus Inkaso“, t. y. įmonei, kuri pagal sudarytas sutartis su Bendrove yra atsakinga už tokio įsiskolinimo administravimą, be kita ko, apimančią faktinės aplinkybės, susijusios su asmens faktiškai priparkavusio šį automobilį nustatymu, pačiai nustatinėti šį automobilį faktiškai priparkavusio asmens tapatybę.

Atsižvelgdama į tai, LVAT teisėjų kolegija nepritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad kai dėl prievolės pobūdžio iš anksto nėra žinomas skolininkas (ginčo atveju aikštelėje nustatoma tik pastatyto automobilio markė ir valstybinis numeris), skolininko tapatybė turi būti privalomai nustatinėjama prieš pradėdant skolos išieškojimo veiksmus tam, jog būtų žinoma, į kokį konkretų fizinį ar juridinį asmenį kreditorius turi teisę nukreipti reikalavimus.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundą tenkinti ir panaikinti Inspekcijos sprendimą.

2025 m. lapkričio 19 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-491-968/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-09965-2022-8

Procesinio sprendimo kategorija 26

[Prieiga internete](#)

Energetika

Dėl atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybos galiojančiuose teritorijų planavimo dokumentuose nenumatytoje vietoje

Apžvelgiamoje byloje nustatyta, kad pareiškėjas 2023 m. birželio 30 d. Jonavos rajono savivaldybės administracijai (toliau – Administracija) pateikė prašymą, kuriuo buvo prašoma išduoti patvirtinimą, jog pareiškėjo planuojamų įrengti atsinaujinančių išteklių energetikos objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW galios vėjo elektrinių – įrengimas ar statyba ginčo žemės sklypuose yra galimi.

Administracija byloje ginčytu 2023 m. liepos 17 d. sprendimu atsisakė išduoti pareiškėjui prašytą patvirtinimą (toliau – Sprendimas). Sprendime nurodyta, kad, vadovaujantis Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu, pareiškėjo nurodytuose žemės sklypuose nėra numatyta projektuoti ir pastatyti elektros jėgaines.

Teritorijų planavimo įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių, atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose, išskyrus Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytus atvejus.

Kaip pažymėjo LVAT teisėjų kolegija, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio (2022 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. XIV-1169 redakcija) 3 dalis (nustatanti, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti šiame straipsnyje nustatytus atsinaujinančių išteklių energiją naudojančius energijos gamybos įrenginius), 5 dalis (nustatanti, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose) ir 6 dalis (nustatanti, kad urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės statomos pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose) turėtų būti aiškinamos, kaip nereikalaujančios šiose normose nustatytais atvejais, kad šiame straipsnyje nustatytu atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba būtų numatyta teritorijų planavimo dokumentuose.

Šiose normose minima nuostata (teritorijos, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima) negali būti aiškinama taip, kad pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus šiame straipsnyje nustatytu atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba nėra numatyta. Ši nuostata turėtų būti suprantama taip, kad statyba yra negalima tais atvejais, kai konkrečioje teritorijoje galioja draudimai, ribojimai nustatyti teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose, įstatymuose, saugomų teritorijų nuostatuose.

Savo ruožtu LVAT sprendė, kad atsakovo pozicija, jog tik savivaldybės ar žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nurodytose konkrečiose teritorijose, skirtose atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybai, yra galima šių objektų statyba, šiuo atveju nesuderinama su Atsinaujinančių išteklių

energetikos įstatymo 49 straipsnio (2022 m. birželio 23 d. įstatymo Nr. XIV-1169 redakcija) 3, 5 ir 6 dalimis bei minėtu jų aiškinimu.

LVAT panaikino pirmosios instancijos teismo ir atsakovo sprendimus.

2025 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-329-602/2025

Teismo proceso Nr. 3-62-3-02264-2023-5

Procesinio sprendimo kategorija 30.4

[Prieiga internete](#)

Finansų rinkų priežiūra

Dėl dovanų kortelių įsigijimo ir iškeitimo operacijų, atliekamų naudojant virtualiąją valiutą, pripažinimo sandoriais virtualiąja valiuta ir PPTFPJ reikalavimų taikymo

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus sprendimo „Dėl UAB „Decentralized“ (toliau – Bendrovė) padaryto Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPJ) pažeidimo ir 16 530 Eur baudos paskyrimo“.

Byloje nustatyta, kad ginčo laikotarpiu pareiškėjo tinklalapyje, turint susikurtą profilį, buvo galima pirkti dovanų kuponus – maksimaliai 25 kuponai vienam krepšeliui, vieno krepšelio suma nuo 1 iki 1 000 Eur per parą; dovanų kuponai (pradėta prekiauti 2020 metais) yra skirti atsiskaityti už paslaugas ir prekes: avialinijos, kelionės, pramogos, žaidimai, sportas, maitinimo įstaigos, grožio paslaugos, SPA paslaugos, kitos parduotuvės ir kitos paslaugos; perkant dovanų kuponus, pirkėjo identifikavimas vykdomas pagal elektroninį paštą, tikrinamas IP (vertinama ir nurodyta šalis), naudojamas „įrenginio piršto antspaudas“.

Pareiškėjas atsakovui pateikė duomenis apie dovanų kuponų pardavimus: 11 357 klientams parduoti 33 574 kuponai už 4,26 mln. Eur, vidutinė kupono vertė – apie 127 Eur. Nors bendrovė buvo nustačiusi 1 000 Eur dienos ir 25 kuponų vieno krepšelio limitą, patikrinimo metu nustatyta, kad dalis pirkėjų šiuos ribojimus faktiškai viršijo – tiek pirkdami kuponus už 1 000 Eur ar daugiau, tiek tą pačią dieną įsigydami kelis mažesnės vertės kuponus, kurių bendra suma siekė ar viršijo 1 000 Eur. Šios aplinkybės byloje nebuvo ginčijamos.

LVAT teisėjų kolegija, ginčo teisinius santykius vertindama PPTFPJ 2 straipsnio 22² dalyje ir 9 straipsnio 1 dalies 6 punkte įtvirtinto teisinio reguliavimo kontekste, atsižvelgdama į tai, kad Direktyva (ES) 2018/843⁸ įgyvendinta PPTFPJ, pripažįstama pagrindine teisine priemone, kuria užkertamas kelias Europos Sąjungos finansų sistemos naudojimui pinigų plovimui ir teroristų finansavimui dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui (Direktyvos (ES) 2018/843 preambulės 1 p.), siekta tikslo apimti visus galimus virtualiųjų valiutų naudojimo atvejus (Direktyvos (ES) 2018/843 preambulės 10 p.), priėjo prie išvados, jog pirmosios instancijos teismas pagrįstai pripažino, kad tokia veikla, kai yra prekiaujama dovanų kortelėmis, kurios įsigyjamoms sumokant už jas virtualiąja valiuta, o vėliau jos iškeičiamos į paslaugų teikėjui priimtina valiutą, pirkėjui suteikiant galimybę iki tam tikros sumos įsigyti prekes ir paslaugas, yra laikytina sandoriu virtualiąja valiuta ir tokiems sandoriams taikytini PPTFPJ reikalavimai.

LVAT teisėjų kolegija neturėjo teisinio pagrindo konstatuoti, jog tai, kad dovanų kortelėmis buvo galima atsiskaityti ribotai – tik pas dovanų kortelių išleidėjus, ir kad tai atitinka teisinę situaciją, apibrėžiamą Mokėjimų įstatymo 5 straipsnio 11 punkte, eliminuoja PPTFPJ taikymą. Priešingai, šiuo įstatymu, įgyvendinant Europos Sąjungos teisės aktus, siekiama tikslo apimti visus galimus virtualiųjų valiutų naudojimo atvejus, kaip ir nurodoma Direktyvos (ES) 2018/843 preambulės 10 punkte.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1158-415/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-07033-2022-2

Procesinio sprendimo kategorija 33

[Prieiga internete](#)

⁸ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES.

Dėl laikino licencijos galiojimo sustabdymo priemonės turinio

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lietuvos banko nutarimo, kuriuo pareiškėjui UAB „ABC Projektai“ už Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – PPTFPĮ), Elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigos įstatymo bei Mokėjimų įstaigų įstatymo (toliau – MĮĮ) pažeidimus panaikinta mokėjimo įstaigos licencija, teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje buvo atnaujintas procesas kilus klausimui, ar LVAT, ankstesnėje nutartyje taikydamas mokėjimo įstaigos licencijos galiojimo sustabdymą, galbūt neatsižvelgė į šios poveikio priemonės turinį, paskirtį bei taikymo sąlygas.

LVAT išplėstinė teisėjų kolegija nustatė, kad pareiškėjui byloje buvo pritaikyta su teisės užsiimti verslu apribojimu susijusi griežto pobūdžio poveikio priemonė, savo turiniu prilygstanti baudžiamojo pobūdžio sankcijai. Tokiai priemonei taikytini Konvencijos 6 ir 7 straipsnių reikalavimai ir Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje išplėtoti bausmei taikomi kriterijai. Šie kriterijai aptariami ir Chartijos 49 straipsnio 1 dalyje. Tai reiškia, kad tokia griežto pobūdžio poveikio priemonė turi būti nedviprasmiškai nustatyta įstatyme, jos taikymo sąlygos – pakankamai aiškios ir konkrečios, o ūkio subjektas, veikdamas pagal galiojantį teisinį reguliavimą, turi galėti numatyti, kad už teisės pažeidimus jam gali būti taikoma būtent tokia, įstatyme *expressis verbis* (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) apibrėžta sankcija.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, kad licencijos galiojimo sustabdymo poveikio priemonė yra tiesiogiai įtvirtinta PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir MĮĮ 33 straipsnio 1 dalies 10 punkte, o jos taikymo sąlygos bei procedūra detalai reglamentuotos PPTFPĮ 46 straipsnyje ir MĮĮ 8 straipsnyje. Įvertinus šios priemonės turinį, paskirtį bei taikymo sąlygas, padaryta išvada, kad licencijos galiojimo sustabdymas yra priemonė, skirta užtikrinti, kad ūkio subjektas pašalintų priežiūros institucijos nustatytus pažeidimus. Taikydama šią priemonę, priežiūros institucija paprastai nurodo įstatymo pažeidimus, kliudančius tęsti išduotos licencijos pagrindu vykdomą veiklą. Ūkio subjektui pašalinus priežiūros institucijos nurodytus pažeidimus, licencijos galiojimo sustabdymas paprastai panaikinamas ir ūkio subjektas gali tęsti licencijuojamą veiklą. Licencijos galiojimo sustabdymu nėra siekiama ūkio subjektą galutinai eliminuoti iš rinkos. Toks sustabdymas neturi būti neribotas laike, jis yra laikino pobūdžio ir yra siejamas su ūkio subjektui nurodytu jo veiklos pažeidimų pašalinimu. Priešingu atveju, jei tokia priemonė būtų taikoma neribotą laiką, jos taikymo pasekmės prilygtų licencijos galiojimo panaikinimui.

Išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad ankstesnėje LVAT nutartyje pareiškėjui pritaikytas laikinas licencijos galiojimo sustabdymas neatitiko šios poveikio priemonės turinio, paskirties ir taikymo sąlygų, įtvirtintų PPTFPĮ 46 straipsnyje ir MĮĮ 8 straipsnyje. Byloje pritaikius licencijos galiojimo sustabdymą iki 2024 m. liepos 1 d. (daugiau nei ketverių metų licencijos galiojimo sustabdymą), pareiškėjui faktiškai buvo pritaikyta savo pasekmėmis licencijos galiojimo panaikinimui lygiavertė poveikio priemonė (Lietuvos banko nutarimas, kuriuo panaikintas pareiškėjui išduotos licencijos galiojimas, priimtas 2020 m. balandžio 16 d.). Tokį paskirtos priemonės poveikį patvirtino ir bylos duomenys: Lietuvos bankas 2024 m. liepos 2 d. sprendimu panaikino UAB „ABC Projektai“ licencijos galiojimą pagal pareiškėjo prašymą, šiam nurodžius, kad jis nespės atnaujinti licencinės veiklos.

Pareiškėjui byloje nebuvo nurodyta per tam tikrą terminą pašalinti pažeidimus, kliudančius tęsti išduotos licencijos pagrindu vykdomą veiklą, kaip tai numato PPTFPĮ 46 straipsnio ir MĮĮ 8 straipsnio licencijos galiojimo sustabdymo sąlygos. Kita vertus, tokio nurodymo nagrinėdamas bylą iš esmės teismas ir negali priimti, nes pagal aptartą licencijos galiojimo sustabdymo priemonę būtent priežiūros institucija taiko šią priemonę ir nustato, kokie pažeidimai ūkio subjektui trukdo toliau tęsti veiklą, kokius pažeidimus reikia pašalinti per konkretų terminą. Įvertinus licencijos galiojimo sustabdymą nustatantį teisinį reguliavimą, negalima teigti, kad licencijos galiojimo sustabdymas, kaip poveikio priemonė, paskirta kitomis nei PPTFPĮ 46 straipsnyje ir MĮĮ 8 straipsnyje numatytomis sąlygomis, atitinka sankcijos numatomumo, konkretumo ir aiškaus apibrėžtumo įstatyme kriterijus. Todėl toks byloje paskirtas licencijos galiojimo sustabdymas negali būti vertinamas kaip atitinkantis Konstitucijos 31 straipsnio, Konvencijos 6 ir 7 straipsnio bei Chartijos 49 straipsnio 1 dalies reikalavimus.

Lietuvos banko nutarimo 1–7, 9–10 punktuose buvo konstatuoti tiek PPTFPĮ, tiek MĮĮ pareiškėjo padaryti pažeidimai. Įvertinusi PPTFPĮ 36 straipsnio 1 dalyje ir MĮĮ 33 straipsnio 1 dalyje numatytas poveikio priemones, atsižvelgdama į pareiškėjo padarytų pažeidimų pobūdį, mastą, kitas reikšmingas aplinkybes, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo principais, LVAT išplėstinė teisėjų kolegija sprendė, kad pareiškėjo pažeidimų kvalifikavimas skiriamos poveikio priemonės aspektu keistinas ir jam skirtinos švelnesnės poveikio priemonės – finansų įstaigos įspėjimas dėl PPTFPĮ pažeidimų (36 str. 1 d. 1 p.) ir viešas MĮĮ pažeidimo ir jį padariusio asmens

(pareiškėjo) paskelbimas (MJJ 33 str. 1 d. 1 p.). Tokios poveikio priemonės, nors ir neturės visa apimtimi proporcingo padarytiems pažeidimams ir atgrasomo poveikio, šiuo konkrečiu atveju leis užtikrinti teisinės atsakomybės neišvengiamumą pareiškėjui.

Ankstesnė LVAT nutartis pakeista, pareiškėjo apeliacinį skundą tenkinant iš dalies, pakeičiant pirmosios instancijos teismo sprendimą, pareiškėjo skundą tenkinant iš dalies ir panaikinant Lietuvos banko nutarimo 8 punktą dėl elektroninių pinigų leidimo, o šiuo nutarimu pritaikytą poveikio priemonę – išduotos mokėjimo įstaigos licencijos galiojimo panaikinimą – pakeičiant finansų įstaigos įspėjimu dėl PPTFPJ pažeidimų ir viešu MJJ pažeidimo ir jį padariusio asmens paskelbimu.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2031-502/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01799-2020-3

Procesinio sprendimo kategorija 33

[Prieiga internete](#)

Lošimų priežiūra

Dėl lošimų organizatoriaus pareigos neleisti dalyvauti nuotoliniuose lošimuose asmeniui, kuris siekia apriboti savo galimybes lošti

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Lošimų priežiūros tarnybos prie Finansų ministerijos direktoriaus įsakymo, kuriame pripažinta, jog pareiškėjas UAB „TOP SPORT“ (toliau – Bendrovė) pažeidė Azartinių lošimų įstatymo 10 straipsnio 21 dalies reikalavimą, bei nuspręsta skirti Bendrovei 25 000 Eur baudą, pagrįstumo ir teisėtumo.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė. Dėl to pareiškėjas pateikė apeliacinį skundą.

Azartinių lošimų įstatymo (toliau – ALĮ) 10 straipsnio 21 dalyje nustatyta, jog asmenis, pateikusius prašymus neleisti lošti, draudžiama įleisti į lošimų organizavimo vietas ir leisti jiems dalyvauti nuotoliniuose lošimuose jų prašyme neleisti lošti nurodytą laikotarpį, o jeigu prašyme neleisti lošti laikotarpis nenurodytas, – 2 metus nuo prašymo neleisti lošti pateikimo Priežiūros tarnybai arba lošimų organizatoriui dienas. Šių reikalavimų vykdymą privalo užtikrinti lošimų organizatorius.

Byloje nustatyta, jog asmuo po to, kai pateikė prašymą neleisti lošti ir buvo įtrauktas į Apribojusių savo galimybę lošti asmenų registrą, dalyvavo Bendrovės organizuojamuose nuotoliniuose lošimuose. Asmuo prie savo paskyros buvo prisijungęs prieš pateikdamas prašymą neleisti jam lošti ir pats neatsijungdamas 23 dienas intensyviai lošė, atliko statymus bei mokėjimus.

LVAT teisėjų kolegija atmetė apeliacinio skundo argumentus, kad nėra teisės aktų pažeidimo / Bendrovės kaltės, kaip nepagrįstus ginčo situacijoje susiklosčiusiomis faktinėmis aplinkybėmis ir paneigtus vėlesnių Bendrovės veiksmų (Bendrovė nuo 2023 m. sausio mėn. pakeitė sistemą). ALĮ 10 straipsnio 21 dalis imperatyviai įpareigoja lošimų organizatorių drausti asmeniui, pateikusiam prašymą neleisti lošti, dalyvauti, be kita ko, nuotoliniuose lošimuose tam tikrą laikotarpį. Byloje nebuvo ginčo, kad Bendrovė asmenis tikrindavo registruojantis ir kiekvieną kartą prisijungiant prie savo lošimo anketos (pradedant naują sesiją), neribojė asmenų prisijungimo laiko bei nenumatė automatinio atjungimo nuo nuotolinių lošimų, t. y. nesiėmė pakankamų veiksmų ALĮ 10 straipsnio 21 dalyje įtvirtintai pareigai užtikrinti.

LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad pareiškėjas neįrodė ginčytu įsakymu paskirtos baudos neteisėtumo. Todėl pareiškėjo apeliacinio skundo prašymas panaikinti skirtą baudą ar ją sumažinti netenkintas.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmetas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1230-1047/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-08895-2023-0

Procesinio sprendimo kategorija 35

[Prieiga internete](#)

Bausmių vykdymo sąlygos

Dėl nuteistųjų teisės tiesiogiai skambinti kalinimo įstaigos darbuotojams

Šioje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų teisės tiesiogiai paskambinti kalinimo įstaigos darbuotojams. Pareiškėjas skundėsi, kad nuo 2023 m. rugpjūčio mėn. Pravieniškių 1-o kalėjimo viršininkas nurodė ginčiui aktualiu įstaigos telefono numeriu skambinančių nuteistųjų nesujungti su trumpaisiais kalėjimo numeriais besinaudojančiais kitais asmenimis (parduotuvės, buhalterijos, valgyklos, įskaitos skyriaus, Sveikatos priežiūros tarnybos ar socialiniais darbuotojais), o vietoj to skambinantysis sujungiamas su kalėjimo viršininku.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atmetė.

LVAT teisėjų kolegija nustatė, kad pareiškėjas byloje neginčijo, jog gali paskambinti aktualiu telefono numeriu, kuris Pravieniškių 1-o kalėjimo interneto svetainėje skelbiamas kaip bendrasis telefono numeris, o liudytoju apklaustas kalėjimo viršininkas paaiškino, kad dėl nuolatinių darbuotojų nusiskundimų, jog jiems nuolat skambina nuteistieji, reikšdami įvairius nepagrįstus reikalavimus ir taip trukdantys darbą, dėl galimo nepagrįsto asmens duomenų atskleidimo kitu asmeniu prisistatantiems nuteistiesiems, 2023 m. rugpjūčio mėn. buvo duotas žodinis nurodymas įstaigos raštvedei visus skambinančius ginčiui aktualiu telefono numeriu ir prašančius sujungti su įstaigos darbuotojais, turinčiais tik trumpuosius numerius, sujungti su viršininku. Sujungus skambinančiuosius su viršininku, šis suteikia prašomą informaciją arba informuoja apie galimybę kreiptis į Resocializacijos ar Dinamikos skyrių pareigūnus, atsakingus už informacijos teikimą nuteistiesiems ir jiems kylančių klausimų sprendimą.

Atsižvelgusi į tai, kad pareiškėjui nėra apribota teisė paskambinti jo norimu telefono numeriu, LVAT teisėjų kolegija vertino, jog šiuo atveju nėra jokio pagrindo daryti išvadą, kad buvo pažeista jo teisė paskambinti. Tai, kad paskambinus viešai skelbiamu telefono numeriu pareiškėjas nėra sujungiamas su įstaigos padaliniais, su kuriais pageidautu, savaime nereiškia, jog tokiu būdu pažeidžiama jo teisė paskambinti. Teisėjų kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad kalėjimo viršininko veiksmai niekaip nesusiję su pareiškėjo teisės paskambinti ribojimu, o yra tik tarnybinių funkcijų atlikimas siekiant efektyvaus įstaigos veikimo, užtikrinant, kad kiekvienas įstaigos darbuotojas atliktų jam priskirtas funkcijas, ir dedant pastangas nuteistųjų asmens duomenims apsaugoti. Nėra jokio pagrindo teigti, kad toks kalėjimo viršininko sprendimas, kuriuo siekiama teisėto tikslo – sudaryti tinkamas sąlygas įstaigos darbuotojams netrukdomai atlikti savo funkcijas, užtikrinti tinkamą funkcijų paskirstymą tarp jų, apsaugoti asmens duomenis, kaip nors apriboja pareiškėjo teisę gauti informaciją, spręsti jam kilusias problemas ar kitu būdu pažeidžia BVK 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintą humanizmo principą.

LVAT priminė, kad nuteistųjų teisė paskambinti nėra absoliuti, ji griežtai kontroliuojama ir ribojama pagal nustatytus teisės aktų reikalavimus, be to, pareiškėjui nėra ribojama teisė gauti informaciją – prašomą informaciją suteikia Resocializacijos ir Dinamikos skyriaus pareigūnai, kurių funkcijos yra bendrauti su nuteistaisiais, spręsti jiems iškilusius klausimus ir problemas. LVAT kartu atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas nenurodė konkrečių atvejų, kai jis prašė konkrečios informacijos ir ši informacija jam nebuvo suteikta. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo nusiskundimai šiuo aspektu vertinti kaip abstraktaus pobūdžio.

Pareiškėjo apeliacinis skundas atmetas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. lapkričio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eTA-91-662/2025

Teismo proceso Nr. 3-62-3-02873-2023-1

Procesinio sprendimo kategorija 37.3

[Prieiga internete](#)

Tarptautinės sankcijos

Dėl FNNT pareigos vertinti sandorio naujumą ir jo vykdymo atitiktį Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNNT) sprendimo, kuriuo netenkintas pareiškėjo bankrutuojančios AB „INTER RAO Lietuva“ (toliau – Bendrovė) 2022 m. rugsėjo 20 d. prašymas leisti atlikti einamuosius mokėjimus pagal darbo sutartis su darbuotojais, teisėtumo ir reikalavimo įpareigoji atsakovą iš naujo nagrinėti pareiškėjo prašymus leisti jam sumokėti darbo užmokestį darbuotojams pagal darbo sutartis pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas sprendimu tenkino pareiškėjo skundą, panaikino Tarnybos sprendimą ir įpareigojo atsakovą iš naujo nagrinėti Bendrovės prašymus. Atsakovas apeliaciniame skunde su tuo nesutiko.

Byloje nustatyta, kad FNTT direktoriaus 2022 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V-174 patvirtintas Juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms, neturinčioms juridinio asmens statuso, nuosavybės teise priklausančių arba kontroliuojamų subjektų, kuriems taikomos sankcijos, sąrašas, kurio 1 punktu nurodytas pareiškėjas. Pagal FNTT viešai skelbiamą sąrašą pareiškėjui taikomas lėšų, akcijų ir nekilnojamojo turto įšaldymas pagal FNTT 2022 m. vasario 25 d. sprendimą (BUSP) 2022/331, kuriuo iš dalies keičiamas sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsiamasi.

FNTT sprendimu atsisakė pareiškėjui išduoti leidimą atlikti darbo užmokesčio mokėjimus darbuotojams pagal darbo sutartis, spręsdama, kad darbo sutartys, sudarytos su darbuotojais, yra niekinės ir negaliojančios, nes FNTT joms sudaryti nebuvo davusi leidimo, todėl ir prašymas jų pagrindu išmokėti darbo užmokesčius negali būti išduotas. Tokia FNTT sprendime pateikta pozicija buvo grindžiama Tarptautinių sankcijų įstatymo 7 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatomis.

Tarptautinių sankcijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad draudžiama sudaryti sandorius ir priimti naujas prievoles, kurių vykdymas prieštarauja Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms – tokie sandoriai yra niekiniai ir negalioja. To paties straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad sandoriai, kurie buvo sudaryti, ir prievolės, kurios atsirado iki nustatant tarptautinių sankcijų Lietuvos Respublikoje įgyvendinimą, turi būti nedelsiant nutraukti vienašališkai ar šalių susitarimu arba jų vykdymas sustabdytas tarptautinių sankcijų įgyvendinimo laikotarpiu.

LVAT teisėjų kolegijos vertinimu, Tarptautinių sankcijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta teisės norma reiškia tai, jog sandoriai, kuriais prisiimamos naujos prievolės, yra niekiniai ir negalioja, jeigu jų vykdymas prieštarauja Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms. Vadinasi, pirmosios instancijos teismas sprendime pagrįstai padarė išvadą, kad FNTT, siekdama Tarptautinių sankcijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies pagrindu priimti pareiškėjui neigiamas pasekmes sukeltą sprendimą, turėjo nustatyti ne tik prievolės (sandorio) naujumo aspektą, bet ir jos (jo) vykdymo prieštarumą Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms. FNTT turėjo įvertinti ne tik su darbuotojais sudarytas darbo sutartis, bet ir aplinkybes, ar minėtomis darbo sutartimis priimti įsipareigojimai prieštarauja Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms, ar patenka į išimtis, nurodytas tarptautines sankcijas nustatančiuose teisės aktuose, t. y. skirti išimtinai pagrįstiems mokesčiams už profesines paslaugas sumokėti (taip pat žr. LVAT 2025 m. birželio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-750-821/2025).

LVAT teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad atsakovas motyvuotai neįgyvendino Tarptautinių sankcijų įstatymo jam, kaip kompetentingai institucijai, nustatytos diskrecijos priimti sprendimą dėl išimčių ar leidimų netaikyti apribojimų ir įpareigojimų, nurodytų tarptautines sankcijas nustatančiuose teisės aktuose, suteikimo, iš esmės apsiribojęs formaliu teiginiu apie kompetentingos institucijos leidimo sudaryti terminuotas darbo sutartis su darbuotojais, vykstant Bendrovės bankroto procesui, nebuvimą, neįvertinęs, ar sudarytų darbo sutarčių vykdymas prieštarauja Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms. Priimdamas sprendimą duoti ar neduoti sutikimą dėl prašomos išimties įgyvendinimo, atsakovas turi įvertinti konkrečią situaciją ir aplinkybes dėl sudaryto sandorio ir priimtoms prievolės naujumo, tačiau taip pat turi patikrinti, ar lėšos pagrįstos, ar nebus panaudotos kitiems, priešingiems tarptautinėms sankcijoms tikslams.

Pažymėta, kad byloje pateikti duomenys, jog pareiškėjas 2022 m. lapkričio 4 d. raštu kreipėsi į FNTT, prašydamas leisti vykdyti darbo sutartis, o jeigu bus nuspręsta, kad toks leidimas negali būti suteiktas – leisti sudaryti naujas darbo sutartis su darbuotojais. FNTT 2022 m. gruodžio 2 d. raštu leido Bendrovei sudaryti naujas darbo sutartis su minėtais darbuotojais. Ši nustatyta aplinkybė sudarė pagrindą vertinti, jog FNTT dėl darbo sutarčių su darbuotojais sudarymo nenustatė jokių prieštaravimų Lietuvos Respublikoje įgyvendinamoms tarptautinėms sankcijoms.

LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad atsakovas, nagrinėdamas pareiškėjo prašymą, neįgyvendino jam, kaip viešojo administravimo subjektui, nustatytos pareigos priimti individualų administracinį aktą, kuris būtų pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės normomis.

Atsakovo apeliacinis skundas atmestas, o pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2025 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-427-602/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-07605-2022-7

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

Politinė etika

Dėl Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pareigos motyvuoti savo sprendimus Dėl Seimo nario viešų jrašų asmeninėje „Facebook“ paskyroje vertinimo

Byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl Seimo Etikos ir procedūrų komisijos (toliau – Komisija) 2023 m. rugsėjo 13 d. išvados (toliau – Išvada) dalies teisėtumo ir pagrįstumo. Minėtos Išvados dalyje nuspręsta, kad Seimo narė Agnė Širinskienė socialiniame tinkle „Facebook“ 2023 m. kovo 14 d. paskelbtame jrašė paskleidė faktais nepagrįstus ir visuomenę klaidinančius teiginius apie Olego Šurajevo einamas pareigas, nesilaikė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekse (toliau – Etikos kodeksas) įtvirtinto pagarbos žmogui ir valstybei principo, ir rekomenduota pareiškėjai: 1) savo pasisakymuose remtis patikrintais faktais ir vengti nurodyti tikėtinas aplinkybes; 2) socialinio tinklo „Facebook“ asmeninėje paskyroje viešai atsiprašyti Ministrės Pirmininkės Ingridos Šimonytės (toliau – Ministrė Pirmininkė) ir jos patarėjų dėl viešai paskleistų visuomenę klaidinančių teiginių.

Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog Išvados dalis neatitinka VAJ reikalavimų dėl administracinio sprendimo motyvavimo ir ją panaikino.

Komisija, nesutikdama su pirmosios instancijos teismo sprendimu, pateikė apeliacinį skundą, kurį nagrinėdamas LVAT pirmiausia nurodė, jog VAJ taikymo sritis nėra universali. Komisija yra Seimo struktūrinis padalinys, iš esmės vykdomas Seimo vidaus veiklos kontrolės ir parlamentinės etikos priežiūros funkcijas, tad jos veiklai netaikytinos VAJ normos, tame tarpe ir dėl priimamų sprendimų (išvadų) motyvavimo. Kita vertus, tai nepaneigia reikalavimo Komisijai, kaip valdžios institucijai, pagrįsti savo sprendimus faktinėmis aplinkybėmis ir juos tinkamai motyvuoti. Tačiau tokia pareiga kyla ne iš VAJ, o iš pačios Konstitucijos ir kitų teisės aktų reikalavimų. Teismas pabrėžė, jog atsakingo valdymo ir valdžios įstaigų tarnavimo žmonėms principai, Seimo statuto nuostatos ir yra tie konstituciškai ir įstatymiškai įtvirtinti pagrindai, iš kurių pirmiausia kyla Komisijos pareiga motyvuoti savo sprendimus, ir kurių šiuo atveju buvo laikytasi.

Dėl pirmosios instancijos teismo atlikto Seimo narės Agnės Širinskienės veiksmų vertinimo LVAT teisėjų kolegija nurodė, jog Elgesio kodekse aiškiai daroma skirtis tarp valstybės politiko politinės veiklos ir kitokios valstybės politiko veiklos, nesusijusios su jo privačiu gyvenimu. Komisija įgaliota tirti abejose srityse pasireiškusių valstybės politiko elgesį (Elgesio kodekso 6 str. 1 d. 1 p.; Seimo statuto 78 str.), tačiau teismui nepriskirti nagrinėti valstybės politikų skundai dėl Komisijos sprendimų, kuriuose vertinta (tirta) valstybės politiko politinė veikla. Šiuo atveju Komisija netyrė pareiškėjos politinės veiklos, o vertino Seimo narės elgesį viešajame gyvenime, nesusijusiame su privačiu gyvenimu, t. y. veiksmus, atliekant jrašą socialiniame tinkle „Facebook“ apie Seimo (institucija, kurioje valstybės politikas ėjo pareigas) posėdyje vykusį incidentą.

LVAT akcentavo, jog ginčo jrašė su pridėta nuotrauka paskleista klaidinga, tikrovės neatitinkanti informacija (ginčo dėl to nebuvo) apie konkretų asmenį, kuriam priskirtos pareigos („premierės patarėjas“), kurių jis nėjo, taip susiejant jo neteisėtą ir nederamą elgesį („rėkavo“, „trukdė balsavimui“, „galiausiai išmestas“) su tuo metu ėjusios pareigas Ministrės Pirmininkės komanda. Pareiškėja neneigė, jog žinojo, kad prie jos jrašo nuotraukoje pavaizduotas asmuo nėra premjerės patarėjas, todėl akivaizdu, kad klaidingas jrašas paskelbtas tyčia. LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi bylos medžiagą, neabejojo, kad toks jrašas galėjo netiesiogiai žėisti tiek pačią premjerę, tiek jos komandą, galėjo pakenkti jų bei institucijos reputacijai ir pažeisti visuomenės teisę gauti teisingą informaciją.

Atmesdamas Seimo narės keltas abejones dėl jai Komisijos sprendimu suformuluotų rekomendacijų remtis patikrintais faktais ir atsiprašyti Ministrės Pirmininkės bei jos patarėjų, LVAT akcentavo, jog Komisijos tyrimo objektas ne asmens garbė, o politinė etika, kurios pažeidimą konstatavus logiškai seka atitinkamos rekomendacijos, nepaisant to, ar konkretus asmuo jautėsi jžeistas ar ne. Rekomendacijos nėra priverstinės sankcijos, o tiesiog moralinio pobūdžio priemonės atkurti pažeistą principą, viešosios diskusijos kultūrą ir Seimo autoritetą visuomenės akyse.

Remdamasis Konstitucinio Teismo bei EŽTT jurisprudencija, LVAT pabrėžė, jog politikas socialiniuose tinkluose darydamas viešus jrašus lieka viešas asmuo ir atsako už savo pasisakymus, kurie paprastai vertinami griežčiau, nes jie pasiekia platesnę auditoriją, be to, politiko statusas suponuoja ir didesnę atsakomybę.

Apibendrindama tai, kas nustatyta, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai nustatė ir įvertino bylos faktines aplinkybes ir taikė teisės aktų normas, kas sudarė pagrindą tenkinti

atsakovo apeliacinį skundą, pirmosios instancijos teismo sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą, kuriuo pareiškėjos skundas atmestas.

2025 m. lapkričio 12 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-690-525/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-08941-2023-2

Procesinio sprendimo kategorija 41

[Prieiga internete](#)

Teisė kreiptis į teismą

Dėl galimybės skusti Lietuvos Respublikos Prezidento dekretą

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo nutarties, kuria teismas atsisakė priimti pareiškėjo skundą priėjęs prie išvados, jog pareiškėjas inicijuoja ginčą dėl Respublikos Prezidento veiklos, taigi pareiškėjo keliamas ginčas pagal ABTĮ 18 straipsnio 2 dalį nepriskirtinas administracinių teismų kompetencijai.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, nurodė, jog administraciniame teisme sprendžiamo administracinio ginčo dalykas negali būti tokia veikla, kuria įgyvendinama valstybės valdžia. Ši veikla negali būti tapatinama su tokia veikla, kurią apima ABTĮ vartojama sąvoka „viešasis administravimas“. Seimo, Respublikos Prezidento, Vyriausybės, teismo konstitucinio statuso ypatumai, susiję su valstybės valdžios vykdymu ir valstybės valdžių padalijimu, *inter alia* (be kita ko) suponuoja tai, kad šios institucijos negali perimti viena kitos konstitucinių įgaliojimų, taigi ir teismai, į kuriuos suinteresuoti asmenys kreipiasi su prašymais išnagrinėti Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės aktus arba kitaip pasireiškiančią šių institucijų veiklą, negali perimti Seimo, Respublikos Prezidento ar Vyriausybės konstitucinių įgaliojimų, t. y. už šias valdžios institucijas priimti atitinkamų sprendimų arba įpareigoti minėtas valdžios institucijas išleisti aktus, susijusius su valstybės valdžios vykdymu (žr., pvz., Konstitucinio Teismo 2010 m. gegužės 13 d. nutarimą). Kita vertus, sprendžiant suinteresuoto asmens skundo priėmimo klausimą dėl ABTĮ 18 straipsnio 2 dalyje numatytų subjektų veiksmų ar neveikimo, kiekvienu atveju vertinamas šių subjektų veiklos (neveikimo) pobūdis ir pareikštų reikalavimų turinys. Šiuo aspektu Konstitucinis Teismas 2010 m. gegužės 13 d. nutarime pažymėjo, kad ABTĮ 15 straipsnio „Bylos, priskirtos administracinių teismų kompetencijai“ 1 dalies 1 punkto (2000 m. rugsėjo 19 d. redakcija), 3 punkto (2007 m. birželio 7 d. redakcija), 5 punkto (2000 m. rugsėjo 19 d. redakcija) nuostatos suponuoja, jog administraciniai teismai gali nagrinėti *inter alia* bylas dėl Respublikos Prezidento ar Vyriausybės veiklos (neveikimo), kuria buvo (galėjo būti) pažeistos asmens teisės ar laisvės, rezultato ar jo padarinio. Administracinis teismas, spręsdamas suinteresuoto asmens skundo reikalavimų, pareikštų ABTĮ 18 straipsnio 2 dalyje numatytiems subjektams tiesiogiai arba kitaip su šiais subjektais ar jų veikla susijusių, privalo įvertinti šių subjektų veiklos (neveikimo) pobūdį ir skunde pareikštų reikalavimų turinį bei jų pagrindą.

LVAT teisėjų kolegija pabrėžė, kad pareiškėjas prašė panaikinti Respublikos Prezidento dekretą, kuriuo pakeistas Respublikos Prezidento ankstesnis dekretas ir pareiškėjas išbrauktas iš apdovanotųjų Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi sąrašo, pažeminus apdovanotojo vardą, ir jis įpareigotas grąžinti Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžių ir apdovanojimo dokumentus. Tačiau pirmosios instancijos teismas, spręsdamas pareiškėjo skundo priėmimo klausimą, apsiribojo iš esmės tik formaliu ABTĮ 3 straipsnio 1 dalies ir 18 straipsnio 2 dalies pacitavimu, neatlikęs analizės dėl Respublikos Prezidento veiklos pobūdžio ir pareikštų reikalavimų turinio.

Apibendrinusi išdėstytus argumentus, LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino ir taikė proceso teisės normas, todėl pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. lapkričio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-1025-662/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03690-2025-0

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.2

[Prieiga internete](#)

Dėl atsakymo į asmens kreipimąsi atlikti tam tikrus veiksmus, kaip patikros objekto administraciniame teisme

Pareiškėjas Aplinkosaugos koalicija kreipėsi į teismą su skundu, prašydamas: 1) panaikinti Aplinkos ministerijos 2025 m. rugpjūčio 27 d. raštą (toliau – Raštas); 2) įpareigoti Aplinkos ministeriją iš naujo išnagrinėti pareiškėjo 2025 m. rugpjūčio 19 d. prašymą.

Byloje ginčas kilo dėl Regionų administracinio teismo 2025 m. rugsėjo 30 d. nutarties, kuria atsisakyta priimti pareiškėjo skundą kaip nenagrinėtiną teismų (ABTĮ 33 str. 2 d. 1 p.), nustačius, jog Raštas yra informacinio pobūdžio dokumentas, jame nėra jokių viešojo administravimo subjekto patvarkymų (įpareigojimų), juo nėra keičiamas pareiškėjo teisių ir pareigų turinys.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama pareiškėjo atskirąjį skundą, nustatė, jog pareiškėjas kreipėsi į Aplinkos ministeriją, prašydamas: 1) pateikti aplinkos ministro įsakymus, kuriais buvo patvirtintos 2023, 2024, 2025 ir 2026 metų pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų normos valstybinių miškų valdytojams; 2) užtikrinti, kad visi šie įsakymai būtų paskelbti viešai Teisės aktų registre, kaip tai privaloma pagal Teisėkūros pagrindų įstatymą. Aplinkos ministerija Rašte nurodė, kad aplinkos ministro įsakymai, kuriais buvo patvirtintos 2023, 2024, 2025 ir 2026 metų pagrindinių ir tarpinių miško kirtimų normos valstybinių miškų valdytojams, yra nenorminiai aktai, aktualūs valstybinių miškų valdytojams, ir jie yra paskelbti Aplinkos ministerijos tinklalapyje.

Teisėjų kolegija, įvertinusi pateiktą teismui medžiagą, sprendė, kad pareiškėjo prašymas, adresuotas Aplinkos ministerijai, yra prašymas, kurio turinys atskleistas VAĮ 2 straipsnio 10 dalyje (prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus). Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį (Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 857 patvirtintų Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių 45 punktas). LVAT pažymėjo, kad asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą per vieną mėnesį administraciniam teismui (VAĮ 14 str.).

Atsižvelgdama į tai, LVAT teisėjų kolegija nurodė, jog Aplinkos ministerijos raštas, kuriuo ne tik teikiama informacija, bet ir priimami sprendimai dėl pateikėjo prašymų (pateikti įsakymus ir užtikrinti, kad visi šie įsakymai būtų paskelbti viešai Teisės aktų registre), gali būti patikros objektu administraciniame teisme.

Apibendrindama išdėstytus argumentus, teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė priimti pareiškėjo skundą, todėl pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir pareiškėjo skundo priėmimo klausimas perduotas pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. lapkričio 26 d. nutartis administraciniame byloje Nr. eAS-1352-624/2025

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05457-2025-3

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Reikalavimo užtikrinimo priemonės

Dėl pranešimo dėl draudimo teikti tarpininkavimo raštus galiojimo sustabdymo

Apžvelgiamos bylos atskirojo skundo dalykas – pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria atsisakyta panaikinti pritaikytą reikalavimo užtikrinimo priemonę, teisėtumas ir pagrįstumas.

Pirmosios instancijos teismas patenkino pareiškėjo uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – Bendrovė) prašymą dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo ir sustabdė Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas) Kontrolės skyriaus pranešimo dėl draudimo pareiškėjui teikti tarpininkavimo raštus (toliau – Pranešimas) galiojimą iki bus išnagrinėta byla ir įsiteisės joje priimtas sprendimas.

Pirmosios instancijos teismas, sprenddamas dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo, vertino pareiškėjo nurodytas aplinkybes. Nuo 2025 m. kovo 5 d. iki 2025 m. rugsėjo 4 d. 439 Bendrovės vairuotojai iš trečiųjų šalių turi kreiptis dėl leidimų laikinai gyventi Lietuvoje pratešimo; tam būtina pateikti tarpininkavimo raštus per Lietuvos migracijos informacinę sistemą MIGRIS. Kadangi Bendrovei taikomas draudimas teikti tarpininkavimo raštus, minėti asmenys negalės pratešti leidimų, neteks teisės dirbti, o pareiškėjas neteks darbuotojų ir galimybės vykdyti klientų užsakymus. Teismui pateiktas negautų pajamų įvertinimas – 14 705 507,18 Eur žala. Pareiškėjas nurodė, kad vidutiniškai per mėnesį įdarbina 55 naujus vairuotojus iš trečiųjų šalių, todėl per 6 mėnesius neįdarbins apie 330 darbuotojų. Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad

tokia padėtis neabejotinai sukeltų sunkiai atitaisomą žalą Bendrovei, o valstybės biudžetas netektų 949 410 Eur mokesčių įplaukų.

Pareiškėjas taip pat paaiškino, kad iki 2025 m. kovo 5 d. buvo atšaukti 306 jo tarpininkavimo raštai (47 – dėl leidimų laikinai gyventi pratęsimo, 259 – dėl naujų leidimų išdavimo). Už kiekvieną jų pareiškėjas sumokėjo po 50 Eur valstybės rinkliavos. Pareiškėjas yra pradėjęs bylą Regionų administraciniame teisme dėl 15 300 Eur turtinės žalos priteisimo iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Migracijos departamento.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi ginčo pobūdį, bylos aplinkybes ir pareiškėjo argumentus dėl reikalavimo užtikrinimo priemonės taikymo būtinybės, konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas pagrįstai pritaikė reikalavimo užtikrinimo priemonę ir sustabdė Migracijos departamento Pranešimo galiojimą iki bus išnagrinėta byla ir įsiteisės joje priimtas sprendimas. Teisėjų kolegijos vertinimu, byloje pateikti duomenys leidžia manyti, kad nesustabdžius pranešimo vykdymo pareiškėjui galėtų būti padaryta neatitaisoma ar sunkiai atitaisoma didelė žala.

Pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista.

2025 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-1049-575/2025

Teismo proceso Nr. 3-63-3-00293-2025-8

Procesinio sprendimo kategorija 49

[Prieiga internete](#)

Bylinėjimosi išlaidos

Dėl pareigos tinkamai nustatyti prašymo gavimo viešojo administravimo įstaigoje dieną, sprendžiant, ar pareiškėjos skundas buvo tenkintas geruoju

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl pirmosios instancijos teismo nutarties, kuria teismas netenkino pareiškėjos prašymo priteisti bylinėjimosi išlaidas, pareiškėjai atsakius skundo ir bylą nutraukus ABTĮ 103 straipsnio 4 punkto pagrindu.

VAĮ 10 straipsnio 4 dalis nustato, kad viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.

LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas, vertindamas, ar yra pagrindas spręsti, jog atsakovas pareiškėjos 2025 m. balandžio 15 d. prašymą įvykdė geruoju po jos kreipimosi į teismą ir ar yra pagrindas ABTĮ 40 straipsnio 2 dalyje nustatyto pagrindu priteisti jai patirtas bylinėjimosi išlaidas, turėjo teisingai nustatyti pareiškėjos 2025 m. balandžio 15 d. prašymo gavimo Nacionalinėje žemės tarnyboje prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) momentą ir terminą, iki kada atsakovas turėjo priimti sprendimą, išnagrinėjęs minėtą prašymą pagal VAĮ 10 straipsnio 4 dalį, kada atsakovas tokį sprendimą priėmė ir ar sprendimą priėmė, t. y. įvykdė pareiškėjos reikalavimą geruoju po to, kai ji su skundu kreipėsi į teismą.

Iš apskųstos nutarties nustatyta, kad pirmosios instancijos teismas sprendimo pagal pareiškėjos 2025 m. balandžio 15 d. prašymą priėmimo terminą skaičiavo nuo 2025 m. balandžio 22 d., t. y. dienos, kai minėtas prašymas buvo užregistruotas NŽT „Asmenų prašymų registre“, ir šio termino pabaigos data laikė 2025 m. gegužės 21 d. Kadangi atsakovas pažymą parengė 2025 m. gegužės 16 d., pirmosios instancijos teismas sprendė, kad atsakovas nepraleido VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje nustatyto termino, t. y. pareiškėja iš esmės per anksti, nepasibaigus įstatyme nustatytam prašymo išnagrinėjimo terminui, kreipėsi į teismą, ir nėra pagrindo teigti, kad atsakovas geruoju įvykdė pareiškėjos reikalavimą išduoti pažymą po to, kai ji kreipėsi į teismą. LVAT teisėjų kolegija su tokio pirmosios instancijos teismo vertinimu nesutiko, kadangi VAĮ 10 straipsnio 4 dalis nustato, jog termino priimti sprendimą eigos pradžia skaičiuojama nuo prašymo gavimo viešojo administravimo įstaigoje dienos, o ne nuo jo užregistravimo tam tikrame vidiniame įstaigos registre ar duomenų valdymo sistemoje dienos. Taigi pirmosios instancijos teismas neteisingai nustatė pareiškėjos 2025 m. balandžio 15 d. prašymo nagrinėjimo termino eigos pradžią ir pabaigą.

LVAT nurodė, kad pirmosios instancijos teismas turėtų išreikalauti duomenis apie tai, kada pareiškėjos 2025 m. balandžio 15 d. prašymas buvo gautas NŽT, ir pareiškėjos prašymą dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo išnagrinėti iš naujo.

2025 m. lapkričio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-1264-415/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02250-2024-0

Procesinio sprendimo kategorija 57.2.2

[Prieiga internete](#)

Proceso atnaujinimas

Dėl įrodymų vertinimo taisyklių pažeidimo, kaip pagrindo procesui atnaujinti

Atsakovė prašė atnaujinti procesą administracinėje byloje Nr. el-18431-641/2024, be kita ko, ABTĮ 156 straipsnio 2 dalies 10 punkte įtvirtintu proceso atnaujinimo pagrindu, įtvirtinančiu, jog procesas gali būti atnaujinamas, jeigu pateikiami akivaizdūs įrodymai, kad padarytas esminis materialiosios ar proceso teisės normų pažeidimas jas taikant, galėjęs turėti įtakos priimant neteisėtą sprendimą ar nutartį.

Atsakovė nurodė, jog pirmosios instancijos teismas konstatavo tikrovės neatitinkantį faktą, kad butas (duomenys neskelbtini), Vilniuje, nuosavybės teise priklauso atsakovei, nors šios patalpos atsakovei nebeprisiklauso nuo 2019 m. birželio 3 d. Atsakovės vertinimu, teismas netinkamai taikė ABTĮ 56 straipsnio 7 dalies nuostatas, todėl neteisingai išsprendė bylą.

LVAT teisėjų kolegija, nagrinėdama prašymą dėl proceso atnaujinimo, nustatė, jog pareiškėjas SJ Vilniaus atliekų sistemos administratorius (toliau – VASA) kartu su prašymu teismui pateikė VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašą, iš kurio matyti, kad butas, esantis (duomenys neskelbtini), Vilniuje, nuo 2019 m. birželio 3 d. nebeprisiklauso atsakovei. Pareiškėjas kreipėsi į Regionų administracinį teismą, prašydamas priteisti iš atsakovės vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą, apskaičiuotą laikotarpiu nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2024 m. birželio 30 d. Regionų administracinis teismas, nagrinėdamas pareiškėjo prašymą, konstatavo, kad Nekilnojamojo turto registro duomenimis patalpos (duomenys neskelbtini), Vilniuje, nuosavybės teise priklauso atsakovei, todėl atsakovė, vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 1 d. sprendimu Nr. 1-818 patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatų 3 punktu, laikytina vietinės rinkliavos mokėtoja. Teismas nustatė, kad atsakovė laikotarpiu nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2024 m. birželio 30 d. nesumokėjo 50,11 Eur vietinės rinkliavos, todėl pareiškėjo prašymą laikė pagrįstu ir tenkino – iš atsakovės priteisė 50,11 Eur nesumokėtos vietinės rinkliavos bei 2,76 Eur delspinigių.

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi atsakovės argumentus, dėl, jos teigimu, pirmosios instancijos teismo padarytos proceso teisės taikymo klaidos, sprendė, kad atsakovė prašyme nurodė akivaizdžią aplinkybę, jog buvo padarytas jos nurodytos proceso teisės normos pažeidimas. Regionų administracinis teismas, byloje esant įrodymams, kad butas (duomenys neskelbtini), Vilniuje, nepriklauso atsakovei, klaidingai konstatavo priešingai. Ši klaida yra ne tik aiški, bet ir esminė, kadangi lėmė pareiškėjo prašymo tenkinimą, todėl šiuo atveju egzistuoja pagrindas atnaujinti procesą byloje ABTĮ 156 straipsnio 2 dalies 10 punkte įtvirtintu pagrindu.

Atsižvelgdama į išdėstytus argumentus, LVAT teisėjų kolegija atnaujino procesą administracinėje byloje Nr. el-18431-641/2024 ir bylą perdavė pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

2025 m. lapkričio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eP-45-968/2025

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-06282-2024-9

Procesinio sprendimo kategorija 60.3.10

[Prieiga internete](#)